

**SLÁVA
NA VÝSOSTECH
BOHU,
A NA ZEMI POKOJ
LIDEM
BOBRÁ VŮLE**

L 2:14

živa!
SLOVA

6

1991

ročník XXIII

ARCHEOLOGIE

Hrob velebného Kaijáše objeven?

Izraelští archeologové jsou přesvědčeni, že objevili rodinný hrob velebného Kaijáše. Kaijáš vedl podle evangelii židovský náboženský proces proti Pánu Ježíši (Mt 26,57-68, Jan 12,18-28). Hrob byl objeven asi 1,5 km jižně od dnešního starého města na svahu vrchu Tajelet v předměstí východního Talpiotu. Byl již v dřívější době vykraden a částečně poškozen. Našlo se tam však ještě dvanáct kamenných malých rakví. Od druhého století před n. l. bylo zvykem po ztlení shromáždit kosti zemřelých a v schránkách na kosti je znovu pohřbit. Obzvláště jarizejské kruhy, které na rozdíl od saduceů očekávaly tělesné vzkříšení (Mt 22,23-24), chtěly tak zvýraznit svou víru. Bylo by podivné, kdyby saducejská velebněžská rodina tento zvyk napodobovala. Některé kamenné nádoby měly na sobě nápisy starohébrejskými písmeny. Jeden z nápisů zní „Bar Kaija“, jiný „Jehosaj Bar Kaija“ (Josef, syn Kaijáše). Další jména jsou „Šalom“ (pokoř), „Schem“ (Sem) a „Mirian Barah Šimeon“. Jak je nám známo podle židovského historika Josefa Flavia, bylo jméno Kaijáš přijetí velebného za doby procesu s Pánem Ježíšem. Vlastní jméno Kaijášovo bylo Josef. Časový údaj místa pohřbu je velmi dobře zjištělý. V jedné lebce mrtvého se našla mince židovského krále Agrippy I. z roku 42 po Kr. Tento král, který je v NZ

ĎAKUJEM

Stojím na vrchole zasnežené hory
a ďakujem
za hrejivé lúče slnka,
ktoré mi zahrievajú tvár
a skrehnuté údy.

Stojím na hore Golgo'a
a ďakujem Ti, pane môj,
za lúče spásy,
ktoré prenikajú mojím
duchom,
dušou i
telom.

Až budem stát na nebeskej hore,
zase len budem ďakovať
za lúče Slnka lásky,
ktoré už nikdy,
nikdy
nezhasnú.

jk

popsán jako pronásledovatel je-uzalémského sboru (Sk 12), vanoval jen krátkou dobu nad judstvem (mezi r. 41 a 44). Nález peníze dokumentuje řecký zvyk vkládat minci do úst nebo na oči. To svědčí o tom jak helenisticko-pohanské zvyky byly rozšířeny i do vyšších židovských vrstev. Přel. z Idea-spektrum č. 2/1991

—do

IMMANUEL S NAMI BOH

„Hľa, panna počne a porodí syna a nazve jeho meno Immanuel, čo je preložené: S nami Boh.“

Iz 7,14 Mt 1,23

Immanuel — S nami Boh! Toto meno hovorí o vzťahu Boha, nášho Stvoriteľa, k nám a ku všetkým ľuďom. Podstatou tohoto vzťahu je Božia láska. Láska, čo chcela mať milované bytosti, v ktorých by vyvolávala odpoveď. Odpoveď vo vďačnej láske k Sebe samej — k Bohu, ktorý je Láska. Ale i odpoveď vo vzájomnej láske týchto bytostí. Preto **Pán Boh stvoril človeka, prvých ľudí na svoj obraz — obraz Lásky.** Boli dokonalí a do času vzácné plnili toto určenie. Mali však slobodnú vôľu a tým aj možnosť odkloniť sa od neho a zvoliť si vlastnú cestu. Zvedení nepriateľom Božím i svojím, satanom, túto možnosť využili — na svoje nešťastie. Uverili satanovi a prestúpili dobrý Boží príkaz. **Hriech** neposlušnosti ich oddelil od Boha a **porušil** v nich dokonalý **Boží obraz.** Pán Boh ich musel vyhnáť z raja do ťažkých podmienok života, v ktorom museli niesť následky svojho hriechu. Do takéhoto stavu porušenia sa rodili ich potomci.

Ale aké je to predivné! **Boh,** ktorý vo svojej spravodlivosti musel potrestať ich hriech, vo svojej láske bol a zostal s nimi. Hneď po ich páde im **zasľúbil Vysloboditeľa** z moci satana a hriechu, do ktorej sa dostali. A celé dejiny ľudstva riadil tak, aby smerovali najprv k noci, v ktorej im tohoto Vysloboditeľa pošle a potom ku dňu, v ktorom On zasľúbené vyslobodenie uskutoční.

Pán Boh splnil svoj sľub. V plnosti času poslal Vysloboditeľa — svojho jednorodného Syna. Poslal Ho, aby ľudí vyslobodil zo zajatia satana a hriechu a otvoril im cestu návratu k Nemu, naspäť do strateného raja. Stal sa najväčší zázrak! Bez pozemského Otca, ale pôsobením Boha — Svätého Ducha panna počala a porodila dieťa, ktoré bolo nielen ľudským, ale i Božím synom. Preto bol tento Syn svätý — nezaťažený ľudským hriechom a biedou, ktorá je jeho následkom. A práve vďaka tomu sa mohol stať Vysloboditeľom ľudí z hriechu a biedy. **Chudobné židovské dievča z kráľovského Dávidovho rodu, panna Mária porodila zasľúbeného Syna v najväčšej chudobe** — v jednej z betlehenských stajni. Podľa Božieho slova, ktoré jej tmočil anjel, **nazvala jeho meno JEŽIŠ,** čo znamená „**Hospodin zachráni, vyslobodí.**“ Ale podľa proroctva nazvala jeho meno aj „**Immanuel — S nami Boh.**“ On nás miluje! Preto prišiel k nám ako Človek, aby nás zachránil a vyslobodil.

„**Boh zjavený v tele**“ (1Tm 3,16) — to je veľké tajomstvo, pred ktorým stojíme v úžase. Boh prijal podobu človeka a žil ako dokonalý Človek medzi ľuďmi. **Ukázal nám v dokonalosti ten pôvodný Boží obraz v človeku** — akí máme byť podľa určenia svojho Stvoriteľa. To by nám však samo o sebe nepomohlo, veď my sme nemali schopnosť tento obraz v sebe obnoviť. **On sám sa nám však stal cestou k znovunadobudnutiu tohoto obrazu.** A táto cesta Jeho viedla do nezmerného poníženia, utrpenia a do hroznej smrti na golgotskom kríži. Boží Syn a v ňom Božia láska, zomierajúca na kríži pod ťarchou našich hriechov a trestu Božej spravodlivosti za ne — to je **Immanuel — S nami Boh** v najhlbšej hĺbke našej hriechnosti a biedy! Tak zlomil vládu satana i moc hriechu a smrti. Tak všetkým ľuďom **vydobil spásu** a otvoril cestu návratu k Bohu a **nový, večný život** v blaženom spoločenstve s Ním. A tento dar spásy a života ponúka všetkým ľuďom. Je iba na nás, či ho každý osobne vierou od Neho prijme.

ZIVÁ SLOVA vydávajú Křesťanské sbory v ČSFR ve svém vydavatelství. Bořivojova 29, 718 00 Ostrava. — Řídí odpovědný redaktor Ing. Ján Ostrolucký s redakční radou. Adresa redakce: Ostrava 1, Lechowiczova 5, PSČ 701 00, telefon 26 13 46. Administrace: 755 01 Vsetín, Jiráskova 1817/72, telefon 2930. — Vychází šestkrát do roka. Předplatná na celý rok 30,— Kčs. Grafická úprava: Jaroslav Kapec, akad. malíř. — Rozšiřuje administrace. — Tisknou Ostravské tiskárny, s. p. Ostrava, provoz Valašské Meziříčí. — Snížený poplatek za dopravu novin povolen Sm ŘS Ostrava, č. j. 3126/84 ze dne 26. 4. 1984. Dohledací pošta Vsetín 1. Reg. číslo R 5078. Index 47 876.

Immanuel — S nami Boh! — to je zázrak Božej lásky, ktorý nám vždy znova pripomínajú i. Vianoce svojím vnútorným obsahom. Tento zázrak nám stále dokazuje Božiu solidárnosť, spolpatričnosť s nami za každých okolností života i smrti. On, ktorý pre nás tak nesmierne schudobnel, že napokon nikoho a nič nemal — ani len šaty, ani vlastný hrob — je i dnes s opustenými a chudobnými na celej zemi. On, ktorý v nezmernom ponížení a utrpení zomierať pribitý na drevu kríža je s poníženými, trpiacimi a zomierajúcimi po celom svete i v našej dobe. A On je so všetkými, čo Ho vierou prijali ako Záchrancu a Vysloboditeľa, tak ako nám to zaslúbiť: „Ja som s vami po všetky dni až do skonania sveta.“ [Mt 28,20].

Immanuel — S nami Boh! Táto Božia spolpatričnosť s nami nás môže vždy znova naplňovať radosťou. Ale zároveň nás i nezrušiteľne zaväzuje. Zaväzuje nás, aby sme aj my boli vždy s Ním — spojení našou vierou v Neho, láskou k Nemu, nádejou na Neho — v hlboko prežívanom vedomí, že nič nemôžeme bez Neho. Zaväzuje nás však i k tomu, aby sme boli jedni s druhými, s našimi blíznymi po celej zemi. Najmä s tými, ktorí sú opustení, v chudobe a núdzi, v ponížení, utrpení a zomieraní. Pokiaľ môžeme, tak našou praktickou službou i slovom lásky. A so všetkými ostatnými aspoň prostredníctvom našich príhovorných modlitieb za nich. Na ne čaká Božia láska, ktorá pohne Jeho mocou, aby pomohla potrebným. Tak sa cez nášho Boha, ktorý je s nami, dostaneme do spojenia aj s tými z našich blízných, ktorých na zemi nikdy neuvidíme a predsa im môžeme pomôcť.

V radostnej vďačnosti za to, že Pán je s nami, myslíme aj v tomto vianočnom čase s novým vedomím podližnosti na náš vzťah k našim blíznym. Tak ako On tu žil cele pre nás, aj my tu máme žiť pre nich a cez nich pre Neho, ktorý nás všetkých miluje. A Jeho láska vyvoláva v nás ozvenu a čaká od nás odpoveď v láske k Nemu, dokazovanej láskou k blíznym.

Immanuel — S nami Boh — to je Boží Syn, Pán Ježiš Kristus, ktorý sa z lásky k nám stal Synom človeka, aby nás zachránil od večnej smrti a preniesol do večného života v Otcovom dome. V Nóm je naša spása i život, časné i večné blaho.

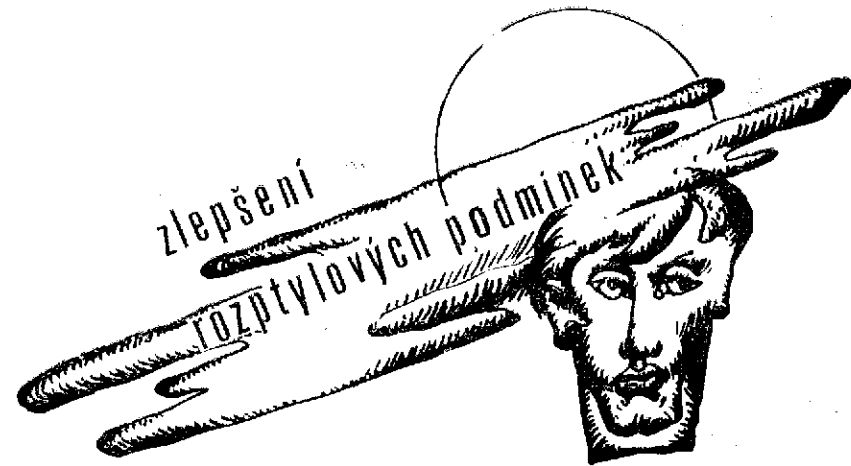
Immanuel — S nami Boh! V tom je predovšetkým a nadovšetko sláva prenesiteľnej Božej lásky k ľuďom, ktorej div si aj v tomto čase znova pripomíname. „Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj, v ľuďoch zaľúbenie!“ [L 2,14]

JAK POUŽÍVAT ZRCADLA SVĚDOMÍ

Ve ztíšení před Pánem si důkladně přečteme všechny otázky a zatřhneme to, kde se cítíme obvinění. Nezůstáváme pouze u toho, ale vyznejme své hříchy zřetelně a určité před Pánem a buďme hotovi tak učinit i před duchovním pastýřem, který zpovídá. Často až vyznání před člověkem, k tomu povoláním nám otevře pohled pro radostnou skutečnost, že naše hříchy jsou nám v Pánu Ježíši odpuštěny.

Zvlášť důkladně zpytování svědomí je na místě tam, když trpíme ustavičnými výčitkami svědomí, když podléháme hříchu a náš duchovní život umdlévá (Ž 32,1; 1J 1,7-9 a Jk 5,16). Zkusíš tedy sám sebe člověk (1K 11,28) s prosbou ze Ž 139,23 následně:

„Vyzpytj mne, Bože silný, a pozněj srdce mé; zkus mne a pozněj myšlení má. A popať, chudím-li já cestou odporoučnou tobě, a veď mne cestou svou ustavičně!“

Za chladného počasí s vyrovaným tlakem a při bezvětří je vzduch bez pohybu. Dojde-li k tomuto stavu v průmyslových oblastech nebo ve velkoměstech, ovzduší se velmi rychle znečistí smogem. Musí se omezovat automobilová doprava, průmyslová výroba a lidem se doporučuje, aby se pokud možno zdržovali doma. Nepříjemně obdobil Každý je rád, když zajouká vítr, ovzduší se opět pročistí a může se svobodně dýchat čerstvý vzduch.

Podobný pocit úlevy, ovšem nesrovnatelně dalekosáhlejšího významu pro člověka, když se vyjasní „ovzduší“ mezi ním a Bohem. Na každého člověka totiž dopadá těžký mrak hříchů a viny, který ho od Boha odděluje. A čím déle čekáme, až se něco stane, tím je tento smog hříchu hustší a temnější. Může dojít k vysoce alarmujícím signálům — člověk si neví se sebou rady, sahá k alkoholu, k omamným látkám, propadne hrůškové vášni anebo se

nějak jinak pokouší uniknout ze skutečnosti. Touží po vysvobození ze stavu, který začíná být neúnosný. Jenže unik ze skutečnosti je jen fiktivní vysvobození, po němž nutně přichází o to horší deprese.

A přitom je vysvobození možné! Boží ruka není ukrácena, aby nemohla pomoci, a jeho úcho není obtíženo, aby nemohlo slyšet! Člověk však musí být upřímný a poslechnout Boží slovo: „Obrát se ... cele k Hospodinu Bohu svému, nebo jsi padl příčinou nepravosti své. Vezměte s sebou slova, a obraťte se k Hospodinu a řcete jemu: Sejmí mezi ním a Bohem. Na každého člověka totiž dopadá těžký mrak hříchů a viny, který ho od Boha odděluje. A čím déle čekáme, až se něco stane, tím je tento smog hříchu hustší a temnější.“ [Oz 14, 1.2]. Pak dojde k zázraku, který popisuje závěrečný verš a člověk může dýchat „čerstvý vzduch“ odpuštění.

„Zahladím jako hustý oblak přestoupení tvá, a jako mrákotu hříchy tvé; navrátíš se ke mně, nebo jsem tě vykoupil“ [1z 44,22].

přel. tp

● V posledních měsících sa u nás, podobne ako vo svete dost množia príslušníci tzv. satanovej sekty. Čo je zarážajúce, sú to najmä mladí, veľmi mladí ľudia. Pribúda počet rituálnych vražd i samovrážd, steny sú popísané a pomatované obrátenými krížmi, číslami 666 apod. Rápidne pribúda zlých skutkov, ktoré povinne robia každý deň. Aj toto svedčí o posledných dňoch krátko pred príchodom Pána Ježiša pre Cirkev. Buďme pripravení.

I v našich shromážděních jsou modlitební hodiny slabou stránkou. Počet návštěvníků je, měřeno podle celkového počtu věřících, patřících ke sboru, sice rozdílný, všeobecně ale daleko, daleko nižší než počet těch, kteří by mohli přijít. Všeobecně se zvyšuje počet těch, kteří nepovažují za potřebnou osobní účast tam, kde se věřící modlí. Důvodů je celá řada, ale dva z nich se řadí k těm nejzásadnějším:

1. Děláme rozdíly mezi charakteristickými znaky života církve, jak je uvádí Sk 2,42. O kolik méně důležité jsou např. společné modlitby než lámání chleba?
2. „Nedělní bohoslužba“ (jak se často říká) mnoha lidem stačí. Zcela chybí pochopení podstaty shromáždění či sboru.

I církve, v nichž se rozšířilo následující vědomě šokující oznámení, byly zpočátku zcela jiné než dnes. Existoval tam pravý život a modlitby, i když možná něco zásadního nebylo v pořádku. O kolik, ptám se s hlubokou bolestí, pokulhá-váme za nimi, než budeme muset i my vydat podobné oznámení? Nemyslil přitom prosím na druhé. Mysli na sebe!

S hlubokým zármutkem oznamujeme, že po dlouhých snuchtinách zemřela naše nezapomenutelná paní

Hodina MODLITEBNÍ
bytem v Lhostejnosti, ul. Světská č. 1.

Narodila se před mnoha lety za velkého probuzení. Živena svými svědectvími a písněmi díky a chval vyrostla jako jedna z nejlepších a nezdra-vějších dcer. Po dlouhá léta patřila k nejdůležitějším a nejaktivnějším čle-nům církve.

Ke konci života trpěla sestra Modlitební chronickým ztuhnutím kolen, což jí neustále oslabovalo. Dva přivolání specialisté, Dr. Slavomír Dobročinný a Dr. Svätomil Osvícený se pokoušeli odhalit příčinu její nemoci a pomoci jí. Pokoušeli se nemocnou oživit organizačními injekcemi, kávovými kroužky, tombolou i dalšími novými metodami. Ale ani hlasité blues s jazzovým doprovodem ani zvůň ozvěna v poloprázdné monumentální moderní církevní stav-bě nevyvolaly podstatné zlepšení. Stále akutnější televizní horečka nakonec drahou zesnulou udolala.

Z ohledání tělesných pozůstatků vyplývá, že zemřela si dopřávala přes-příliš zábavné četby a strádala na vnitřní výživě. To zapříčinilo prudký pokles schopnosti pokání a postu. Nedostatek víry a horlivosti pro Boha vedly ne-zadržitelně k smrti. Neláska spolubratří a sester její skon jen uspišily. Její poslední slova se týkala jen obchodních záležitostí a pracovních postupů.

Slavnostní pohřební řeč měl Dr. Theo Logus z Bahelu na motto: „Čin do-bře a za nic se před nikým nemusíš stydět.“ Pochválil zesnulou pročitáním proslovem a zdůraznil její obětavost na cestě k demytologizaci.

Její pozemská schránka odpočívá na hřbitově zašlé slávy.

Truchlíci pozůstalí:
Ekllesia Tichošlápková
Una Sankta Povrchní
Oekumena Netrpící
Laodia Dvorná
s dětmi

Kondolenční návštěvy si nepřejeme.

Na památku zesulé zůstanou napříště dveře kostela ve středu večer za-vřené s výjimkou 3. týdne, kdy se sejde evangelizační skupina k nácviku di-vadelního představení.

Toto oznámení mi poslal jeden bratr. Zamysleme se opravdově nad jeho obsahem a promysleme si ho skutečně? Kéž nám Pán k tomu pomůže.

Die Wegweisung 9/90 př. tp

Novoročná dilema

Prekročiť prah Nového roku nie je len tak jednoduché, veď je to 365 neznámych dní. Život človeka je až príliš reálny, skutočný, no na druhej strane je tak tajomný a nevyspytateľný, že často všeličomu nerozumiete.

Rozumný človek ak má urobiť krok do neznáma — do Nového roku, vždy sa dobre zamyslí nad niekoľkými vecami: Aký bude rok pre mňa osobne, čo mi prinesie, bude dobrý, pokojný, pozhnaný a prežijem ho vôbec? Alebo to bude pre mňa časový úsek zlý, nepokojný a bez pozhnania? To sú otázky, na ktoré by si mal odpovedať každý osobne. Áno, rok bude taký, aký som ja sám. Nemám totiž právo očakávať pasívne niečo od roka.

Inak vstupuje do Nového roka ateista a inak kresťan. Ten prvý sa spo-lieha na svoju šikovnosť, rozum, a vo veľkej miere na akúsi „šťastenu“, že mu bude fandiť a pracovať pre neho.

Kresťan vstupuje do Nového roka s vedomím, že je pod Božím dohľadom. Všetko dobré, ale aj čo sa javí zdanlivo ako zlé, berie z Jeho ruky. Má dô-veru v Boha a vie, že všetko čo na neho dopustí, poslúži mu k dobrému. To je skutočný život z viery, a nie spoliehanie sa na akúsi šťastnú náhodu.

Opravdová dôvera v Boha a poslušnosť Jeho Slovu je najlepším vkladom pre dobrý, pokojný a pozhnaný Nový rok pre každého osobne, aj pre jeho rodinu, tiež na pracovisku a v celom občianskom živote. Božie pozhnanie pôjde s tebou všade kde sa objavíš, pri vchádzaní aj pri vychádzaní. Tak to Boh zasľúbil už starozákonnému ľudu, tým viac to platí dnes pre každého, kto v pokore a v poslušnosti vloží celý svoj život do Jeho rúk.

A tak pri vstupe do Nového roku nech sa nikto nechváli, že všetko zvlád-ne sám. Lebo takto hovorí Hospodin: Nech sa nechváli múdry svojou mú-drosťou, ani nech sa nechváli udatný muž silný svojou silou, nech sa nechvá-li bohatý svojim bohatstvom! Ale týmto nech sa chváli ten, kto sa chváli; že rozumie a pozná mňa, že ja som Hospodin, ktorý činím milosť, súd a spravod-livosť na zemi, lebo v tých veciach mám záhubu, hovorí Hospodin (Jr 9,23-24).

Prí vstupe do Nového roku máš možnosť výberu. Môžeš vykročiť s Bohom, alebo bez Neho.Vyber si dobre!

—pk—

MNOHO POŽEHNÁNÍ ODE PĀNA
PŘEJEME ČTENĀŘŮM DO ROKU 1992.

DAL SOM TI OTVORENÉ DVERE

V Biblii je vyše štyridsať zmienok o dverách. Prevažne ide o obraznú reč, keď dvere predstavujú ľudské srdce, vchod do nejakých priestorov alebo aj osobu ako prostredníka. V tomto prípade je to takmer vglučne Boží Syn Ježiš Kristus.

Pozrime sa aspoň na kľúčové miesta v Svätom Písme, kde sa v nám blízkych súvislostiach hovorí o dverách. (Bude-me používať katolícky preklad Biblie do slovenčiny z r. 1969).

Genesis 4,7: Či nie je to takto: Ak dobre robíš, môžeš sa vystrieť, ak však nedobre robíš, číha hriech pri dverách...

Je to úryvok z Božích slov Kainovi krátko pred tým, ako zavraždil svojho brata Ábela. Veru veľmi ťažký hriech ležal tesne pri dverách jeho srdca. Namiesto aby ho zahnal, otvoril preň svoje dvere a dodnes ide s ním zlorečnosť. Aj pri našich dverách ležia rôzne hriechy. Nemusí to byť hneď vražda. Ale čo záviť, nenávisť, nevera, klamstvá... Mnohí to vôbec nenazývajú hriechom. Tento pojem je vôbec nepríjemný a radšej sa mu vyhýbame. V zmysle Božieho Slova je však tu a musíme s ním počítat!

Genesis 7,16: ...A Pán Noema zavrel zvonku.

V tomto prípade ide o dvere Noemevej archy, korábu, ktoré Pán Boh zvonku zavrel tesne pred tým, ako nastala potopa. Aj tu možno vidieť určitý obraz. Raz príde čas, keď aj naše dvere záchrany, ktorou je aj v dnešných dňoch Pán Ježiš Kristus sám Boh zavrie. Potom už nebude žiadna šanca spasit' si dušu. Takáto situácia môže nastať čoko-skoru, veď žijeme takým istým spôso-

kom ako ľudia pred potopou. Nezabú-daťme, že dvere milosti môžu byť už, už zatvorené. Chvála Bohu, zatiaľ ešte nie sú.

Žalm 14, 3: Pred ústa moje postu-
pane, stráž, pred bránu perí mojich po-
môcku!

Michedáš 7,5: ... chráni otvor úst svo-
jich!

Naše ústa — to sú tiež akési dvere, cez ktoré všličo schádza a všličo vy-
chádza. Musíme si dávať dobrý pozor najmä na naše slová, ktoré z dvier na-
šich úst vychádzajú. Chceli by sme u-
pozornit' najmä na Božiu radu, aby sme
ústami vyznávali všetky naše hriechy
a ďakovali nimi Pánovi Ježišovi za o-
beť na golgotskom kríži a našu záchrá-
nu v Nóm. Chceme upozornit' aj na
slová pokoja, poučenia, dobrorečenia,
požehnaní. Ale aj na slová prázdne a
neužitočné, či slová rúhaní. Tie keby
radšej neboli. Nuž, strážme dvere svo-
jich úst a tá najlepšia rada: Vyznajme
nimi Pánovi všetky svoje hriechy. To je
prvá cesta k večnej spáse, za ktorú po-
tom môžeme večne ďakovať.

Ján 10,7: Znovu im teda povedal Je-
žiš: „Veru, veru, hovorím vám, ja som
tie dvere k ovciam! ... Verš 9: Ja som
tie dvere. Ak niekto vojde cezo mňa,
bude spasený.“

Vynechali sme niekoľko citátov z
Biblie v Starom i na začiatku Nového
Zákona, aby sme sa dostali hneď k ja-
dru vecí. Tými najpodstatnejšími dvera-
mi v celej knihe kníh, Biblii, je Pán
Ježiš Kristus. Sú to iste veľmi silné slo-
vá. Neutrúfali si ich povedať ani Moha-
med, ani Konfucius, ani Budha, ani kto-
koľvek iný. Len cez Pána Ježiša Krista

možno vojsť k Bohu, do neba, do spá-
sy. Nie je žiadna iná brána, žiadna iná
možnosť. Predstavuje sa nám takto aj
dnes na práhu tretieho tisícročia a po-
zýva nás, aby sme cez Neho vošli do
večného a krásneho života. Využijeme
túto jedinečnú príležitosť? Každý z nás
je pozvaný!

Skutky apoštolské 22,26-27: Keď ta
došli (do Antiochie), zhromaždili cir-
kev, rozpovedali, aké veľké veci učinil
Boh s nimi, a že pohanom otvoril dve-
re viery...

Je to správa z pobytu apoštola Pavla
a Barnabáša v Antiochii. Dozvedáme sa
z nej nádherné skutočnosti: Pohaní,
cudzí pre Boha Abrahámovho, Izákovho
a Jakobovho majú odrazu v zásluhách
Ježiša Krista otvorené dvere viery. Vie-
ra je nevyhnutná, aby bol človek za-
chránený. Nepomôžu žiadne dobré skut-
ky, viera je nutná! Pán Boh je ten,
ktorý otvára dvere viery. Aj tej mojej
a tvojej. Len použijme tieto otvorené
dvere viery!

Zjavenie apoštola Jána 3,8: ... Hľa,
otvoril som pred tebou dvere, že ich
nikto nemôže zatvoriť...

CHVÁLTE HOSPODINA

Chváľte Hospodina všetky národy!
Zvelobujte ho, všetci ľudia! Lebo je
preveliká jeho milosť nad nami a
pravda Hospodinova na veky. Halle-
lujah!

Tento žalm je najkratšou kapitolou v
Biblii. Prorocky symbolizuje „jednodu-
chosť“ svetového usporiadania, ktoré
zavládne po príchode Mesiáša. „V sú-
časnosti je na svete rozmanitosť náro-
dov a skupín, ale v budúcej ére pan-
stva Mesiášovho budú iba dve skupiny
— národy (pohaní), ktoré budú slúžiť
Pánovi a Synovia Izraelovi, ktorí budú
vyvýšení ako hlava národov. Žalm oslo-
vuje národy, a v tom je čosi aktuálne
aj pre nás: Písmu je cudzia predstava,
že rozličné národy majú právo na roz-

Je to úryvok z Pánovho odkazu jila-
deľskej cirkvi. Ale je to aj odkaz pre
nás. Z Božej strany sú nám otvorené
dvere milosti a spásy, dvere do večné-
ho života v radosť a požehnaní. Každý
máme možnosť vojsť cez tieto dvere,
ktorými je sám Kristus a Jeho križ. Kto
iako to urobí, bude naveky blažený.

Napokon Zjavenia apoštola Jána 3,20:
Hľa, stojím pred dvermi a klopem! Kto
počúvne môj hlas a otvorí dvere, vo-
jdem k nemu, budem večerať s ním a
on so mnou.

Tieto slová sú adresované cirkvi lao-
dicejskej, v období ktorom azda žijeme
aj my. Dvere našich srdc sú zatvorené,
Kristus je vonku! Či to nie je hrozný
stav? Ale Pán Ježiš klope na naše srd-
cia, ešte klope. Klop, klop... Milý pria-
teľ, milá priateľka, brat, sestra, otvo-
riš Mu? Ak áno, zažiješ tú najkrajšiu
večeru vo svojom živote. Sám Pán bude
s tebou. Želáme ti, aby si odteraz už
nikdy nevečeral s ním, ale s Ním, Spa-
siteľom Pánom Ježišom Kristom. Iba s
Ním budeš naveky blažený.

jk

ličnú vieru. Neraz čítame alebo poču-
jeme, že rôzne náboženstvá sa približu-
jú k tomu istému bohu, ibaže odlišným
spôsobom... V každom z nich je vraj
čosi „pekne“. Neraz sa argumentuje:
„Ktorú vieru si vybrať, keď je ich toľ-
ko!“

Boh si činí nárok na všetky „ľud-
stvá“ a kmene. V každom národe ten,
kto sa Ho bojí a koná spravodlivosť, je
Mu príjemný, ako to v Písme vidíme od
úsvitu ľudských dejín — až po finále:
veľký zástup, ktorý nemohol nikto
spočítat', z každého národa kmeňa, tu-
du a jazyka, stojaci pred trónom a mo-
hutným hlasom chváliaci Boha a Barán-
ka [Zj 7,9-10].

Tento žalm je tiež ukázkou toho, že
nie každý prejav bohoslužby musí byť
nutne dlhý. Jedno z nebezpečí pre tých,
čo vedú zbor na modlitbách, spočíva v
tom, že strácajú zmysel pre stručnosť,
umete byť stručným. Áno, je miesto aj
pre dlhé modlitby: v tesnom susedstve
stojí 119. žalm, najdlhšia kapitola v Bi-
blii — jeho 176 veršov, ostavujúcich

rôzne prednosti zákona (Božieho slova) nie je četba ani nudnou ani nadbytočnou. Sám Pán postavil príklad tým, že po dlhých hodinách zotrúval na modlitbách k Otcovi. A málokto z nás poprie, že by jeho osobné spoločenstvo s Bohom mohlo byť požehnané predĺžená a obohatená. Príliš často sa i my musíme cítiť oslovení Pánovými slovami: „*Nedo kázali ste teda ani hodinu so mnou bedlit?*“ Ale pri spoločnom chválorečení musíme mať neustále na zreteli slabosť tela a reálnu možnosť, že budeme bratov a sestry unavovať dlhými modlitbami. Stojí za pozornosť, že všetky „verejné“ modlitby zaznamenané v Písme sú nápadne stručné. Aj Šalamúnova nádherná modlitba pri zasvätení chrámu nezaberie viac než asi šesť minút pomalého čítania (1K 8,22-53).

Stosedemnásty žalm teda hovorí veľa málo slovami, kým naše modlitby sú neraz opakom, tak ako modlitby pohánov (Mt 6,7). Všimnime si, že *povzbudzuje* k chválorečeniu, lebo volá národy zeme, aby zvyšovali meno Hospodínovo. (Ako je to pri nás? Či povzbudzujeme, alebo uhasíme chválorečenie medzi Božím ľudom? Pamätajme, duchovný stav každého veriaceho bude alebo podporovať, alebo oslabovať chválorečenie v miestnom zbere). Žalm ďalej *vysvetľuje* chválorečenie — radosťou z požehnaných vlastností Boha, milosrdenstva a pravdy. Aj jedno aj druhé sa týka „nás“, lebo Božia dobrota sa vždy vylieva na nehoďných (Mt 5, 44-45). Napokon *ilustruje* chválorečenie konaním toho, čomu učí. Príliš často o chválorečení iba hovoríme miesto aby sme ho konali. A predsa, hoci našich slov má byť málo — a je v tom určitá múdrosť. Kz 5,21 — *môžu byť plné obsahom*. Zaiste aj ten najmladší vo viere môže spolu s Tomášom zvoliť *Môj Pán a môj Boh*.

Dôvod na toto chválorečenie je v tom, že „se nad námi mohutne *klene* jeho milosrdenstvom“ (Ekum. preklad). Toto slovo je graficky živé, tají sa v ňom takmer hrozivá mohutnosť, prevládajúca sila. V Biblii sa používa na opisanie silnejšej strany v bitve („pre-máhal“ Izrael ... „pre-máhal“ Amalech

... — dokiaľ Mojžiš držal resp. mal spustenú ruku). „A vody zmocneli a veľmi sa rozmnožili na zemi ... a vody náramne zmohutnely...“ (1M 7,18-19). „Nepravosti, ktoré ma pre-máhali...“ (Z 65,4). „Jak vysoko nad zemí je nebe, tak mohutne se *klene* jeho milosrdenství nad těmi, kdo se ho bojí...“ (Z 103,11). V tomto nežidovskom, teda pohanskom kontexte ešte viacej prekvapuje, že predmetom radosti je Božia dobrota „nad nami“, teda nad Izraelom — na prvom mieste a predovšetkým. V skutočnosti to dáva nádherný význam, lebo v Abrahámovi budú požehnané všetky pokolenia zeme. A v ňom ho už i nachádzajú (Ga 3,8n). Okrem toho „vy“, teda pohania, národy (z prvého verša) a „my“ Izrael môže mať význam v zmysle jednotného Božieho ľudu.

Ak Jeho milosrdenstvo je veľké, Jeho vernosť je večná. Niečoby boli postavené do protikladu, sú to iba dve rôzne stránky tej istej milosti, ale dôraz toho druhého sa môže zhrnúť tak, že Božie plány a zasľúbenia sú rovnako čerstvé a svieže, aké boli aj v čase svojho vzniku, a stále takými ostávajú.

Aby sme sa na záver vrátili k počiatkovej výzve oslavovať Hospodína — takéto pobádanie celého sveta má svoju cenu dokonca aj ako rétorika, lebo vyhlasuje Božie práva nad človekom. Ale rétorika (rečnenie) bude do veľkej miery plytkou, ak národy a kmene nebudú počuť túto výzvu ako pravú a úprimnú. Výzva sa preto vracia späť na svojho pôvodcu, zavazujúc ho, aby svoje volanie a pozývanie sprístupnil aj tým, čo sa nachádzajú aj za hranicou jeho bežného a bezprostredného okruhu (misia!). Iste v takejto súvislosti cituje Pavol z tohto žalmu, keď sa v závere listu Rimanom zmieňuje o zasľúbeniach daných otcem Izraelského ľudu — „a pohania aby za milosrdenstvo oslavovali Boha, ako je napísané... *Chváľte Pána všetky národy! A: Velebte ho, všetci ľudia!*“ (R 15,9-11).

Najkratší žalm sa tak javí ako jeden z najmocnejších: žalm, ktorý v sebe skrýva zárodok budúceho života.

spr. mk

KDO SCELÍ ROZBITOU RODINU?

1. Rozbitá rodina

Ráda bych přispěla k misijní práci na poli našich rodin. Proto se chci s pomocí Ducha svatého s vámi rozdělit o Boží slovo, které mě jako ženu již několik roků doslova ohromuje. Jsou to vzkazy z listu apoštola Pavla Titovi, určené ženám všech generací a všech dob.

„Podobně starší ženy ať se chovají důstojně, ať nepomlouvají a nepropadají přílišnému pití vína. Ať vyučují mladší ženy v dobrém a vedou je k tomu, aby měly rády své muže a své děti, byly rozumné, cudné, staraly se o domácnost, byly laskavé a poslouchaly své muže, aby Boží slovo nebylo zneváženo.“ (Tit 2,3-5)

Zaujal mě konec zmíněného citátu — „aby Boží slovo nebylo zneváženo“. Ptala jsem se mnoha lidí, věřících i nevěřících, zda je v naší zemi Boží slovo ve vážnosti. Odpovídali shodně: není. Hledala jsem tedy v Biblii, čím může být Boží slovo zneváženo. A budu upřímná, velmi ráda bych byla objevila, že na znevážení Božího slova se podílejí okupanti, ateisté a komunisté. Ale k mému údivu jsem shledávala, že Boží slovo nikdy nebylo poníženo existencí ateistů a Božích odpůrců, ale vždycky pouze tím, když Boží lid nežil podle Božích řádů. Apoštol Pavel říká doslova, že Boží slovo je zneváženo, když ženy, nazývající se věřícími ženami, nemilují své muže, své děti, nejsou rozumné, cudné, nestarají se pořádně o domácnost, nejsou laskavé a neposlouchají autoritu svého muže. A také, když věřící ženy pomlouvají.

Máme-li tedy mluvit o misi v rodině, potom v prvé řadě musíme nastavit zrcadlo sobě samým, nám věřícím ženám. Donedávna bylo v našem národě Boží slovo v posměchu. A já sobě i vám kladu otázku: proč?

Milovaly křesťanské ženy své muže tak, aby to všechny ateistky ve státě viděly? Milovaly křesťanské matky své děti tak, aby se nepřizpůsobovaly hromadnému odsunu vlastních dětí do socialistických jeslí, školek, družin a pionýrů, i když by tato láska stála osobní obětí? Byly křesťanské ženy v minulých letech rozumné? Víme vůbec, co je to rozumnost z Božího pohledu? Byly jsme cudné? Umíme se starat o domácnost? Dovedeme vycházet s menším přídělem peněz bez lamentování, ale s vírou a důvěrou v našeho úžasného Boha? Víme, co je to laskavost? Máme chuť poslouchat své muže? Nepomlouváme v jednom kuse?

Nejde jen o to, abychom kriticky hodnotili mladší generaci. Mladí mají být vyučeni staršími. Představte si, zda celá tragédie našeho národa nezačala skutečností, že žena se zhlédla v jiném než Božím řádu a muž jí z tohoto falešného okouzlení nepomohl. Všichni bychom rádi řekli, že je to mnohem složitější, aby nás neobtěžovala naše osobní vina. Ale ono je to skutečně tak prosté.

Vyznejme, že se nám v minulosti nechtělo žít do důsledku podle Božího slova. Vyznejme upřímně, že se nám tak nechce žít ani dnes, kdy máme možnost zcela svobodně se rozhodnout. Stále čekáme spásu od politiků, od ekonomů a od kde koho. Nedělejme si iluze. Jediný Spasitel je Ježíš Kristus a chceme-li tvrdit, že ho milujeme, potom musíme poslouchat jeho příkázání. On nám ve vztahu k Otcovi ukázal zcela zřetelně, o co jde v lásce k Bohu. Kdo chce milovat Boha, musí poslouchat jeho slovo. Život ve vlastní režii svého rozumu, který máme za sebou z minulého půlstoletí, jasně vypovídá, jak to dopadne, když se z Bible učiní jen zajímavá kniha.

Bůh nám skrze své slovo nabízí mnohá zaslíbení, ale očekává naši poslušnost. Miluje nás, velmi mu na nás záleží. Chce pomoci našemu národu. Náš národ se řítí do záhuby, ale Bůh ho miluje. Pán Ježíš se nazval lékařem, který přichází k nemocným. Lékař musí k ozdravení těla činit někdy i chirurgické zá-

kroky a nařídít diету a lidé se většinou podrobí. Lékař však potřebuje ke své práci sterilní čisté nástroje. My máme být nástroji Pána Ježíše Krista, jenže použitelní budeme jen, když budeme čisti.

Už jsme učinili pokání z toho, že rodinný život křestanů se od války většinou neřídil Božím řádem, ale přijal řád společnosti?

Budeme se zamýšlet nad jednotlivými prvky mezilidských vztahů, které má šířit věřící žena, a to především ve své vlastní rodině, jak je nastínil apoštol Pavel. A možná dojdeme k bolavému zjištění, že my ženy jsme v minulosti zklamaly. Přestaňme se však omlouvat. Předstupme před svého Boha s naší bídou v pokání. Vejděme do světla. „Jestliže však chodíme ve světle, jako on je v světle, máme společenství mezi sebou a krev Ježíše, jeho Syna, nás očisťuje od každého hříchu. Říkáme-li, že jsme bez hříchu, klameme sami sebe a pravda v nás není. Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očisťuje nás od každé nepravosti.“ [1J 1,7-9]

Pokofme se pod mocnou ruku Boží, přijmeme jeho slovo, přijmeme Ježíše Krista jako svého Pána. Učíme mu příbytek v našem srdci a dejme se jím vést. Není jiné záchrany ani pro nás, ani pro naše děti. Učme se, třeba i na stará kolena, žít život z víry v živého Ježíše Krista a jeho slovo.

Marie Frydrychová Z knihy stejného názvu

Milí čitatelia,

znovuzrodenie

práve vychádza knižka brata Miroslava Halása Znovuzrodenie. Aby ste mali aspoň malú predstavu, o akú knižku ide, uverejňujeme len niekoľko odstavcov z kapitoly „Falošná sloboda“. Pritom vstupujeme do deja po obrátení autora, ktorý vydal pravdivé svedectvo o tom, ako sa stal Božím dieťaťom.

Mínuli tri mesiace a ja som sa bez ťažkosti pohárikú vyhýbal, ba vôbec predtým mnou odvtedy nestál ako prekážka, pri ktorej by som sa musel s trochou nevdle zo zdánlivo ukrátenej slobody pozastaviť, no zrazu som si — sám sebe, kdesi do vlastnej hĺbiny — položil otázku: Prečo o zázračnom, vyslobodzujúcom čine Pána Ježíša nikomu nehovorím? Prečo sa k nemu zatiaľ verejne nehlásim i pred tými, ktorí hľadievali na môj „starý život“? Prečo nehovorím: môj starý človek vo mne definitívne zomrel a narodil sa namiesto neho v moci Ducha nový?

Vedel som, prečo? Pretože v takom prípade by som nemal — už kvôli ich neschopnosti, slabosti veriť mi — siahnuť ani na pohárik. Nemôžem predsa tvrdiť: prestal som piť, s vínom je koniec, a držal ho pritom v ruke!

Obmedzovať však svoju slobodu, ktorú mi dáva Boh, keď napokon „všetko môžem“? Všetko v miere? V správnom pomere? Veď všetko, čo stvoril Boh, je dobré, ide len o schopnosť či neschopnosť užívať jeho dary v správnej miere.

Dilema? Začarovaný kruh?

D. som predsa veľmi zreteľne povedal: túžim byť oslobodený, ale vedome, aktívne, dennodenne zatiaľ slúžiť Bohu nevládzem. Slúži Mu azda každý kresťan v každom okamihu svojho dňa? V tom prípade by sa musel ustavične rozhodovať: chceme to ja, alebo to chce Boh? A ak Boh nechce, aby som teraz, dnes večer sledoval divoký film z Divokého Západu: vypnem televízor? Nebudem sa predsa ťažovať každou malichernosťou. Odkiaľ sa budem a ako bez ustania dozvedat pri ťažko rozpoznateľných veciach a situáciách, či Boh chce, aby som sa v nich dobrovoľne, s vlastným súhlasom ocital alebo nie? Pavol píše: sám osebe nie je nečistý ani pokrm, ani nápoj. Nečistým sa stáva iba to, čo za nečisté považujete.

Je v tom teda absolútna ľubovola nášho hodnotenia? Nie — existujú predsa dosky Zákona, zrkadlo, v ktorom máte stále možnosť spoznávať svoju hriechnosť alebo nevinu.

Niektorí ma musí viesť — veď som len človek, ktorý môže podliehať nástrahám. Satan nespí, satan vymýšľa ľsti. Je samá pretváрка, lož, faloš. Anjel svetla, vlk v baránčom rúchu. Buďte opatrní ako hadi a prosť ako holubice! Ako však dosiahnuť takéto zjednotenie takých vlastností?

Ako byť vlastne „dobrým“?

Čo ma nazývajú Dobrý Majstre, povedal Pán Ježiš bohatému mláďencovi. Jeden je dobrý, Boží! Ako teda dojsť k spaseniu? U človeka je to nemožné, ale u Boha je všetko možné.

U Boha? Boh ma vedie k spaseniu?

Áno, On ma vedie — nevediem sa sám. Nemám na to nijaký svoj systém, ani stratégiu. Pevná vôľa má tiež svoje hranice, rozum sa občas zmŕgli a v srdci nie je náhle skvitnúca faloš celkom nemožná.

Vedie ma však On! Čo čaká odo mňa?

Poslušnosť, tak ako čaká otec poslušnosť dieťaťa, hoci to by si chcelo rozumnosť jeho požiadavky najradšej vždy samo overiť. Má však vo svojom útlom veku dieťa na všetko, čo už otec vidí o ono zatiaľ nie, overovacie schopnosti? Zatiaľ vidíte ako v zrkadle, povedal Pavol, ale potom uvidíte tvárou v tvár.

Veríš Pánu Ježišovi? Viera je z počutia, zo Slova Božieho, teda z hlasu Ducha Svätého, a poslušnosť zasa z viery. Abrahám na Božie zavolanie šiel a počítalo sa mu to za spravodlivosť. Spravodlivosť z viery! Aký to bol veľký objav pre Martina Luthera, ktorý si predtým márne a zbytočne križoval telo v kláštoroch. Bezhrtešnosť z neho nevytkol. Nad všetkých stojí Boh!

Zhrešil si? Si v pokušení? A znovu si padol? Choď k Bohu, úprimne sa kaja, On boj tvojej viery vidí. Vlny morského prívalu ťa strhnú zo správnej cesty, ale ty, hoci padáš, vždy znovu vstávaš pomocou neviditeľnej ruky Božej a vždy znovu zo všetkých síl kráčaš v smere, ktorý ti určil...

Začal som chodiť s lampou bez oleja. Bez prilby spasenia, bez meča Ducha Svätého, bez panciera spravodlivosti, opasku Pravdy, bez evanjelia pokoja.

Biblia na mojom nočnom stolku chýbala.

Modlitba prestala byť zbraňou.

Bol som ospravedlnený, začínam som však driemať.

A satan už opäť stál v mojej blízkosti.

Prišiel nenápadne, ticho.

Stál nado mnou a sprádal so mnou svoj nový plán.

Keď sa náhle do môjho života vláme zlodej — prebudím sa včas? Siahnem po lampe s olejom, rozsvietením v okamihu svetlo?

Pretože som vo svojom srdci tvrdil: Pane, Tvoju pomoc už nepotrebujem tak nálehabo, ako pred niekoľkými mesiacmi, Boh odťahol ruku, ktorou ma dovtedy ustavične, deň a noc, chránil.

A ja? Ako som zrazu nechránený! — zareagoval?

Zaprel som jeho moc? To, že k nemu patrí a On ma ňou zmocňuje žiť nový život?

Boli tie tri mesiace len novým vínom v starom vreci?

Odpustenie, adaptované na starý život?

Môj starý človek celkom neumrel? Bol len v dlhom bezvedomí?

Vo vyčistenom srdci už tkal pavúk znovu svoje nenápadné, pavučinové siete? To, čo som pred časom v prítomnosti D. prežil — nebolo znovuzrodenie?

OBDIVOVATELÉ NEBO NÁSLEDOVNÍCI?

V tom bývá oslaven Otec můj, když ovoce nesete hojně a budete moji učedníci.

J 15,8

Je mezi nimi vůbec rozdíl, který by stál za řeč? Obojí přece vyrůstají ze sympatií a z obdivu k někomu, kdo v určitém oboru něco znamená. Řekněme si však rovnou, že mezi oběma pojmy je podstatný rozdíl.

Viděli jste někdy pokoj mladého člověka, obdivujícího nějakého známého zpěváka, třeba Petra Nagye anebo Dalibora Jandu? Všude jsou předměty připomínající zbožňovaný idol. Kde je jen kousek volného místa, tam jsou nalepeny „jeho“ fotografie, všude plno desek a kazet s písničkami, které ho vynesly na zenit jeho „pop-kariéry“, určitě má někde sešit s nalepenými výstřižky z novin, popisující zájmovosti „jeho“ života. Ví, kde co dělal a zpíval, ví, co rád jí, jakým autem jezdí. Obléká se a češe se jako „on“ — chodí do klubu jeho fanoušků a na riflové bundě asi bude mít placku s jeho portrétem. Schází mu jen vcelku zanedbatelná maličkost — nedokáže zpívat. Kdybyste po něm chtěli třeba jen zazpívat stupnici nahoru a dolů, asi by s tím měl potíže. K čemu by mu to však bylo dobré, od toho má přece „gramec“ a „magič“.

Podobně existuje řada sportovních fandů, kteří nosí vlajky svých klubů s trubkami a bubny, posílí doušky alkoholu a „davovou psychózou“ k tomu, aby nejen povzbuzovali své oblíbence, ale i k tomu, aby terorizovali ty, kdo s nimi nesusouhlasí anebo aby jen prostě ničili vytvořené hodnoty. I jim chybí jen ta maličkost — většina z nich by nedokázala kopnout do míče či přebruslit ledovou plochu s pukem na hokeje.

Naproti tomu existuje celá řada nepřilíš nápadných lidí, kteří sice nedávají své sympatie nejvo tak okázale, ale o to více se snaží své vzory napodobovat, dokázat to, co dokážou oni. Nelitují času, pohodlí ani námahy, aby se jim vyrovnali. To jsou následovníci neboli, chcete-li, učedníci.

Proč o tom píšu? To, co je nám tak důvěrně známé z našeho občanského života, platí totiž plnou měrou i v životě víry. I zde existují „obdivovatelé“ a „následovníci“.

Citát z Janova evangelia v záhlaví tohoto článku zdůrazňuje, že Pán Bůh bude v našem životě oslaven tehdy, ponese-li ovoce a budeme-li učedníky Pána Ježíše. A být jeho učedníkem není zcela samozřejmé. Řekněme si rovnou, že ne každý, kdo v něho věří, je také jeho učedníkem. V žádném případě jím nebude automaticky. Může být jeho obdivovatelem či fandou. Může o něm nadšeně zpívat, jezdit na konferenci, mít doma všechnu dostupnou křesťanskou literaturu, může všechno znát a vědět, všemu rozumět a všem radit... ale při tom všem mu může scházet ta rozhodující maličkost — že nedovede jít za ním.

Být učedníkem Pána Ježíše znamená totiž se mu plně odevzdat. Jsem si vědom toho, že patřím tomu, který mne vykoupil, a že on je můj Pán? Následovník, který jednou vzaj od rukou pluh, se nemůže ohlížet zpět (L 9,62). Znamená to zřít se vědomě a dobrovolně celé řady svých oprávněných nároků a nezadatelných práv. Možná, že se budeš muset zřít „všeho“, [včetně své rodiny a svých nejbližších — viz Mt 10,37; L 14,26-27.33], aby ti svým časem Pán Bůh stonásobně odplatil.

Být učedníkem Pána Ježíše znamená zapřít sám sebe, vzít svůj kříž a následovat jej (Mt 16,24).

Být jeho učedníkem předpokládá, že jej budu mít nejen v úctě, ale že také budu poslušně plnit jeho vůli. Říkat jen „Pane, pane, ...“ nestačí.

Být učedníkem Kristovým znamená být solí (ta sice není vidět, ale zato je v každém soustu cítit) a světlem, svítícím lidem.

Být učedníkem Páně znamená také nést ovoce. Můžeme samozřejmě vést diskuse, co to znamená. Nade vši pochybnost ale platí, že ovoce má dva hlavní cíle:

Prvotním cílem je uchování a reprodukce biologického druhu. Každý plod obsahuje semínka, v nichž je ukryt nový život. A tak nést ovoce znamená rozsevat „semena“ života, zvěstovat evangelium, aby lidé mohli uvěřit v Pána Ježíše a stát se Božími dětmi. Ovoce samo o sobě nezaručuje, že nová rostlinka skutečně vyroste — to závisí na mnoha dalších okolnostech, ale bez semene nová rostlina vyrůst nemůže! Ani my nezaručíme, že se na naše svědectví někdo obrátí, ale bez známostí pravdy se neobrátí nikdo!

Druhým rovněž velmi důležitým cílem ovoce je poskytnout obživu svému okolí. Rostliny nemívají plody jen k pouhé reprodukci, ale také proto, aby posloužily jiným. K čemu je určena dužina jablka či švestky nebo plod banánu? Jsou samoučelné nebo dokonce neúčelné? A tak je to i s námi. Může naše ovoce někoho potěšit, povzbudit, posilnit a „nasytit“?

Závěrem ještě otázku, kterou si musíme odpovědět každý sám:

Jsem obdivovatelem anebo učedníkem svého Pána? Jistě — má moje sympatie a můj obdiv — a jak by je také neměl — ale ... nechybí MNĚ ta příslovecná MALÍČKOST? Nemělo by se něco v mém životě změnit, aby byl oslaven OTEC v nebesích? tp

DOKONALOST V BOHU

Dokonalý budeš s Hospodinem svým Bohom.

5. MOJŽIŠOVA 18,13

Dokonalý budeš s Hospodinem svým vyjadrovať celosť, plnosť, celé srdce dať Hospodinovi. Dokonalé je niečo, čo je celé a neporušené. Čo vyhovuje všetkým požiadavkám.

Dokonalým človekom je ten, ktorého Boh vyhlási za dokonalého a spravodlivého ako boli Noach, Daniel, Job a Iní (Ez 14,14.20). Dokonalí sú tí, ktorí chodia ustavične s Bohom (1M 17,1). Nie sú to ľudia bezhriešni, ale boja sa Hospodina a poslúchajú Ho. Len jeden je dokonalý a spravodlivý, bez hriechu. Pán Ježiš Kristus (Iz 53,9 a 1Pt. 2,22). Dokonalosť je pre nás relatívnym pojmom, lebo ten, kto chodí s Bohom a s Pánom Ježišom Kristom je dokonalý, jeho vedie Pán a všetko čo koná, koná s Pánom. Sám človek vo vlastnej sile nemôže byť dokonalý. Lebo všetci zhrešili a nemajú slávu Božiu a nielo spravodlivého ani jedného. O bohatom mládencovi mohli by sme povedať, že sa blížil k dokonalosti, lebo zachovával prikázania od svojej mladosti, ale to ho neurobilo šťastným a dokonalým. Stále túžil po istote večného života. Byť dokonalý znamená vzdať sa všetké-

ho pre Pána Ježíša. A Pán mu povedal: „Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj svoj majetok a rozdať chudobným a budeš mať poklad v nebi, poď a nasleduj mňa.“ Zarmútil sa a odišiel, lebo mal mnoho majetku. Nemohol sa ho vzdať, lebo jeho srdce bolo pri ňom. Viac miloval majetok, ako Pána Ježíša. On povedal: „Kto má radšej niečo, alebo niekoho ako mňa, nie je ma heden.“ Dokonalosť v tomto zmysle nezáleží na zachovávaní prikázaní, ale na tom, ako milujeme Pána Boha a Pána Ježíša. Lebo láska je pojmom dokonalosti. Boh dáva slnko i dážď aj na svojich protivníkov, dobrota Božia ich vedie k pokániu. Pán Ježiš v najväčších bolestiach na kríži sa modlil za svojich nepriateľov a hovoril: „Otcie, odpusť im, lebo nevedia, čo robia!“ (L 23,34). Aj v tejto oblasti zanechal nám príklad, aby sme Ho nasledovali. Ak Ho milujeme, potom Ho budeme aj poslúchať a nasledovať.

Veď Pán chce zachrániť všetkých ľudí, aj svojich nepriateľov prostredníctvom nás. Preto nám hovorí: „Milujte svojich nepriateľov, dobrorečte tým, ktorí vás preklínajú, dobre čiňte tým, ktorí vás nenávidia a modlite sa za tých, ktorí vás utiskujú a prenasledujú, ...“ jč

To je Izrael

(Pokračovanie 1.)

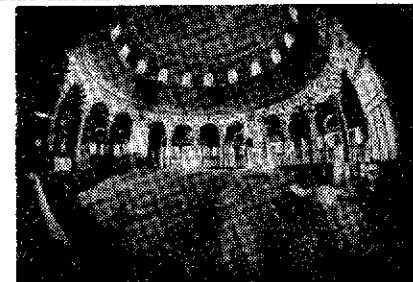
Veľmi som bol vďačný Pánovi, že som smel bývať priamo v Jeruzaleme, len asi štvrt hodiny peši k bránam starého mesta. Tri týždne v tomto meste so 4000 ročnou históriou. Je to mnoho či málo? Nebolo dňa, aby som tu neprežil niečo nové. Začalo to svatbou dcéry mojej hostiteľky, ktorej sa zúčastnilo asi 750 hostí, pohrebom židovskej ženy, modlitbou na cintoríne, pobytom v troch synagógach a v baptistickom zbere, prehliadkou muzeí holocaustu, parlamentu, múzea písomníctva, kde som videl svitky z Qumránu, múzea bojov v šesťdňovej vojne, návštevou jeruzalemských

luxusných hotelov. Nie, o tom nechcem rozprávať, lebo najviac ma príťahovalo staré mesto, v ktorom stál kedysi Šalamúnov chrám, potom chrám Zorobábelov, kde hodiny trávil na modlitbách a v rozhovore s ľuďmi náš Pán. Ku konci môjho pobytu som pomaly mohol robiť sprievodcu starým mestom sám. Prešiel som v ňom niekoľkokrát všetky štyri časti: kresťanskú, židovskú, arménsku a muslimskú. Prešiel som všetkými ôsmimi bránami a v duchu som ich porovnával s tými, ktoré obnovoval Nehemiáš. Ako je to dávno! Od tej doby nezostal kameň na kameni. Nenašiel som jediné miesto, o ktorom by platilo, že už bolo v dobách Šalamúnových, iba Absolomovu hrobku a potom hroby synov Hezira a hrob Zachariášov, ktoré videl aj Pán Ježiš a ktoré ležia neďaleko Getsemanskej záhrady na úpäť Olivetskej hory. Ale vráťme sa k histórii Jeruzalema.

Jeruzalem v preklade znamená „Mesto pokoja“ a slovo shalom (šalom) tu zavznieva na každom kroku. Je to bi-

lický pozdrav, ako o ňom hovoril Pán: „A do ktoréhokoľvek domu vjdete, najprv tam povedzte: POKOJ tomuto domu.“ (Lk 10,5). Veľmi rýchlo som sa naučil takto pozdravovať a verte, znie to krásne. (Jedna milá sestra mi v dopise vždy píše: Šalom, šalom — a ja som tomu rád.) Netreba azda pripomínať, že Abrahám sa neďaleko Jeruzalema stretol s jeho kráľom, ktorý sa menoval Melchi-sedech. Bolo to okolo roku 2100 pred našim letopočtom. Ale nielen to, sem musel Abrahám prísť s Izákom, aby ho obetoval na hore Morija. Ako to vieme, že Morija je práve v Jeruzaleme? Z 2Pa 3,1: „A tak započal Šalamún stavať dom Hospodinov v Jeruzaleme na vrchu Morija, na ktorom sa bol ukázal Dávidovi, jeho otcovi, ktorý to dom pripravil na mieste Dávidovom, na humne Ornána Jebozejského.“ Dávid prišiel už ako kráľ z Hebronu do Jeruzalema okolo roku 1000 pr. n. l. a vojensky dobyl toto mesto, zvané tiež Sión. Až tu, v Jeruzaleme som si urobil jasno v tom, čo je Moria a Sión, prípadne Opfel. Tento obrázok je z Herodesovej pevnosti smerom na chrámovú plošinu a na Olivetskú horu v pozadí. Na obrázku vás zaujme zlatá kopula Skalného domu, zvaného tiež Omarová mešita. Keď v roku 638 prišiel do Jeruzalema kalif Omar (kalif - titul muslimského panovníka), začal chrámovú plošinu pripravovať pre mešitu, ktorú potom Abd el-Malik dokončil v roku 691. Muslimovia veria, že ich prorok Mohamed bol z hory Morija odnesený do neba, preto z tohoto miesta urobili tretie sväté miesto (svätyňu, ako hovoria Jeruzalemu) po Mekke a Medine. Arabi si vôbec robia nárok na Abraháma, keďže sa považujú za jeho potomkov z Izmaela. Vo vnútri Omarovej mešity je odkrytá skala v priemere asi 25 metrov, na ktorej — podľa muslimov — bol položený Izák k obeti. Chodil som vo vnútri tejto mešity a obdivoval jej mozaiku, nádherné stropy a všetko to krásne, čo dokázala ľudská ruka urobiť. Ale pritom som si stále kládol otázku, či táto skala bola obnažená v Šalamúnovom chráme. Myslím si, že nebola. Inak arabský sprievodca, ktorý ma doprevádzal chrámovou plo-

šinou, tvrdil, že Omarova mešita je postavená presne na tých miestach, kde stál chrám.

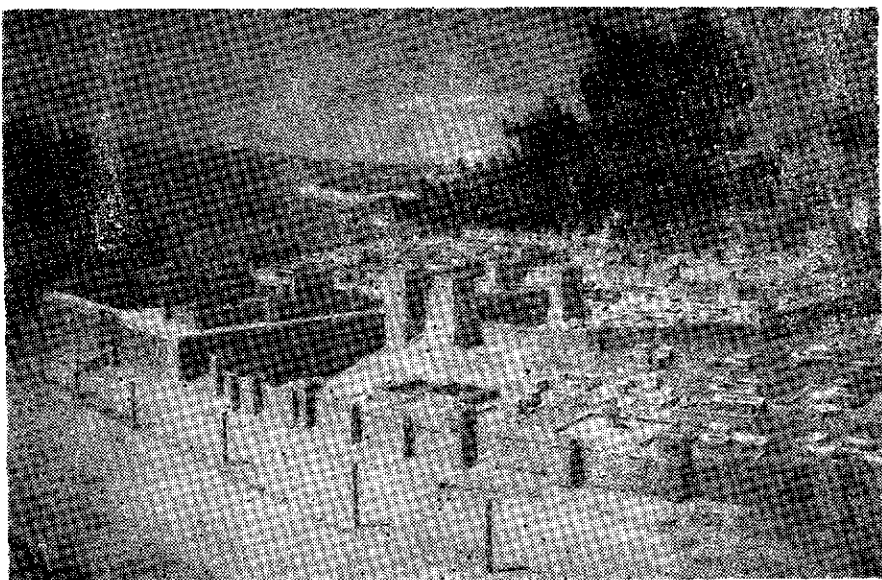
Vo vnútri Omarovej mešity.

Od Omarovej mešity sa zide po schodoch k veľkému umývadlu, kde si muslimovia pred obradmi umývajú nohy. Potom je blízko vchod do druhej mešity, zvanej El Axa. Má striebornú kopulu a bola postavená v roku 710. Vo vnútri je omnoho väčšia ako Omarova mešita, tu sa najviac muslimovia modlia obrátení smerom k Mekke. V jednom rohu mešity som videl dôsledky požiaru, ktorý bol spôsobený teroristami pred niekoľkými rokmi.

Na chrámovej plošine, kde sa vstupuje niekoľkými bránami cez vojenské hliadky, som videl iba muslimov a turistov. Židia som nejdú, veď plošina je poškvrcená „pohanmi“. Mal som možnosť tu tráviť hodiny — príjemné prostredie, málo ľudí, prechádzky pod stromami, priamy výhľad na Olivetskú horu — a premýšľal, ako to bude s Božím chrámom? Na inom mieste stáť nemôže! Je to jediné miesto, ktoré si Pán Boh vybral pre svoj chrám uprostred svojho pozemského ľudu. A pokiaľ nestojí chrám, Izrael neprináša obeť, nie je kňazská služba, veď synagógy majú úplne iný účel, ako mal chrám! Tam, do chrámu, mali izraelskí mužovia prichádzať trikrát do roka k slávnostiam Hospodinovým. Dnes nikde nechodia, lebo chrámu niet! Toto je jedno z boľavých miest Izraela. Židia sa síce modlia pri „múre náreku“, o ktorom si ešte bližšie niečo povieme, ale je to len časť západného múru chrámovej plošiny a nie vlastný múr chrámu. Pýtal som sa, či sa robia prípravy na stavbu chrámu,

Pohľad na Staré mesto z Herodesovej pevnosti.

Model Jeruzaléma z doby Pána Ježiša.

ale nedostal som kladnú odpoveď. Domnievam sa, že iba Ezechieľ o ňom podrobnejšie písal, ale Izrael má dnes iné starosti ako o jeho stavbe premýšľať.

Veľmi som túžil poznať, čo asi Pán Ježiš videl na chrámovej plošine, keď mu jeho učeníci ukazovali všetky stavby chrámu a keď potom na Olivetskej hore im musel rozprávať o tom, čo myslel, keď povedal: „*Či nevidíte všetkého tohoto? Ameň vám hovoriť, že tu nebude ponechaný kameň na kameni, ktorý by nebol zborený.*“ (Mt 24,2). Viem, že sám Pán ma viedol cestami Jeruzalema tak, aby som objavil jeden vršok, na ktorom je asi 50 metrový model Jeruzalema z čias tzv. „druhého chrámu“ (z čias Pána Ježiša). Dnes sa môžete na tento model dívať aj vy. Vidíte múry chrámovej plošiny, osa chrámu smeruje na Olivetskú horu (na východ). V pravom rohu chrámovej plošiny je pevnosť Antonia, ktorú postavil Heródes na počesť rímskeho cisára. Podľa izraelských dokumentov tu bolo sídlo Piláta, keď z Cezaree (pri Stredo-

zemnom mori) prišiel na sviatky „hore“ do Jeruzalema. Tu boltedy súdený Pán Ježiš, ktorý stál v Gabatte na kamennej dlažbe, ako sme ju ukázali minule.

Vlastný chrám, t. j. svätyňa a svätyňa svätých, je pomerne malý. Asi sme mali predstavu väčšej a krajšej budovy. Mne sa nechcelo veriť, že by štyri veže pevnosti Antonia boli vyššie ako vlastný chrám? Bol som trochu potešený, keď som v starom meste, v Herodesovej pevnosti uvidel iný model, kde tieto veže boli predsa len nižšie ako chrámová budova. Ale čo nám k tomu hovorí Písmo? Šalamúnov chrám staval 150 tisíc ľudí, z nich 80 tisíc opravovalo kameň. Teraz si viem predstaviť, že kamene nemuseli nosiť zďaleka, pretože Jeruzalem stojí na kopcoch, ktoré sú z kameňa vhodného na takéto stavby. Dokonca dnešný Jeruzalem je obložený opracovanými kameňmi z Jeruzalema a v meste nesmie byť postavený dom s inou fasádou. Preto Jeruzalem pôsobí ako svetlé kamenné

mesto. V 2Pa 2 až 8 kap. môžeme čítať o veľkolepej stavbe chrámu, ktorý bol dokončený v 8. mesiaci jedenácteho roku (1Kr 6,37-38). Tento chrám bol v roku 586 pr. n. l. babilónskym vojskom zničený a obnovený Zorobábelom v roku 515. Do práce na obnove chrámu sa navrátení Izraelci dali okolo r. 520 a po piatich rokoch bol dokončený. Hoci bol postavený na tom istom mieste ako chrám Šalamúnov, nemohol sa veľkosťou, krásou a remeselnou zručnosťou vyrovnat prvému chrámu. Tí starší, ktorí si Šalamúnov chrám pamätali, plakali pri pohľade na menší chrám Zorobábelov. A tento menší chrám videl Pán Ježiš. To som si uvedomil vlastne až v Jeruzaleme, pretože prv som sa domnieval, že Heródes postavil chrám nový. Podľa všetkých správ v knihách i múzoch, ktorými som prešiel, Heródes len rozšíril chrámovú plošinu, pravdepodobne postavil Šalamúnove siene, ako ich vidíte na obrázku pri južnom

múre. Podľa niektorých autorov, svätyňa svätých mala rozmery 9x9 metrov, svätyňa bola rovnako široká, ale dlhá 18 m a vysoká 13,7 m. Model na obrázku týmto údajom neodpovedá.

Dnes sme sa tedy dotkli boľavého miesta srdca Izraela. Nás však naplňuje radosťou iná skutočnosť, že my sme chrámom Božím, ktorý je postavený zo živých kameňov. Za čias Pána Ježiša v chráme nebola truhla zmluvy, ale v chráme, ktorým je Cirkev Pána Ježiša, už nielo opony a tak veriaci človek má priamy prístup pred živého, slavného a svätého Boha. Rozdiel, ktorý je medzi Sionom v Jeruzaleme a Sionom v nebi, je aj medzi jeruzalemským chrámom a Cirkvou Pánovou. Keď patríš do tejto Cirkvi, potom si smiem privlastniť ešte viacej: aj ja osobne som chrámom Božím, lebo mám Svätého Ducha. Milý čitateľ, si aj ty chrámom Božím?

—jos

O VDOVÁCH

„... bolo mnoho vdôv v Izraelovi“
(Lk 4,25)

V Mojžišovom zákonodarstve sa vdovám venovala zvláštna pozornosť, aj keď priamu starostlivosť o ich živobytie zákon nepredpisoval. Častočne sa rátať s opaterou zo strany príbuzných, najmä najstaršieho syna, čo zase vplývalo z práv prvorodenstva a majetkového zvýhodnenia. A taktiež sa na ne vzťahovali výsady desiatkov podľa 5M 14,28-29. Na konci tretieho a potom šiesteho roku v rámci 7-ročného cyklu („sobota odpočinku“) mali Izraeliti „odviesť svoj desiatok úrody toho roku.“ Z neho mali byť a nasýtiť sa „pohostín, sirota i vdova“, ale aj Levita, lebo ten „nemá podielu ani dedičstva s tebou.“ Či necítíme, že strohé nariadenie zákona je skropené olejom požehnanja, keď o tejto veci čítame: „**Vyniesol som,**

čo bolo sväté, zo svojho domu aj som to dal Levitovi a pohostínovi, sirote a vdove podľa všetkých tvojich prikázaní... Pohliadni z príbytku svojej svätosti, z nebies, a požehnaj svoj ľud...“ (5M 26,13-15) Izraelita sa nemal vracat na pole po zabudnutý snop, nemal príliš dôkladne prezerat vetvi na olive alebo paberkovať vinicu, aby zostalo vdove, sirote a pohostínovi (5M 24,19-21). Keď sa radovali počas slávnosti stánov, podielali sa na tej radosť medzi ostatnými aj siroty a vdovy (16,14). Musí nás plniť radosťou i vďačnosťou, že v časoch krutého dávnoveku bol tu národ, ktorého Boh sa stavia na stranu znevýhodnených, vyhlasuje o sebe, že je „otcom sirot a sudcom vdôv“ (Ž 68,6), „pomáha sirote a vdove“ (Ž 146,

9). Ako im, neraz predívne, pomáhal v čase hladu a neúrody či osobného súženia! Poznáme príbeh vdovy zo Sarepty, alebo inej vdovy, pozostalej po jednom z Elizeových učeníkov. Tej hrozilo, že bude musieť svojich dvoch synov predat veritefovi (2Kr 4,1-7), ale Hospodin prostredníctvom proroka odvrátil tento hrozivý údel.

Na druhej strane sú vdovy ohradené prísny trestom Božím, proti všetkým, čo by ich chceli vykorisťovať a utláčať (Ž 94,6; Ez 22,7; Mal 3,5). „Nebudete trápiť niktorú vdovu ani sirotu... istočne počujem jej krik,“ (2M 22,22-23) Trpko boli neraz skúšané vdovy, ktorým by ich vek ešte dovoľoval mať deti, podobne ako ženy neplodné (Iz 4,1; 54,4). Neradostný zvyšok života ostával i vdovám po kráľoch: pokračovali vo svojom vdovskom stave a stávali sa vlastníctvom nového kráľa, hoci nie nutne ako manželky. Požiadat takúto vdovu o manželstvo by sa posudzovalo ako nárok na trón.

Milosrdné nakladanie s vdovami sa odporúčalo ako jeden zo znakov pravej zbožnosti (Jb 29,13; Iz 1,17).

Cirkev zdedila po judaizme povinnosť starať sa o vdovy. Aj keď niektoré z nich boli hmotne pomerne dobre zabezpečené, potrebovali ochranu pred ľuďmi. Jednou z vecí, ktoré Pán Ježiš odsudzoval pri farizejoch bolo, že „požierali domy vdôv“ a keď hovoril o

vdove, ktorá si svojou vytrvalosťou zaistila vypočutie sudcu (Lk 18,1-5), pravdepodobne sa opierať o príbeh zo súčasnosti. Častejšie však boli vdovy odkázané na pomoc iných. Jednou z oblastí dobrých skutkov, na ktorej bola zainteresovaná raná Cirkev v Jeruzaleme, bola denná starostlivosť o vdovy v núdzi. Boli ustanovení siedmi mužovia, ktorí sa starali o to, aby sa nediala krivda vdovám hovoriacim po grécky na úkor tých, čo hovorili po aramejsky. V Skutkoch apoštolských je pozoruhodná zmienka o Tabite. Keď umrela, zhromaždili sa v Joppe „všetky tie vdovy“ pred Petrom, aby svedčili o jej dobročinnosti: s plačom ukazovali sukne a plášte, ktoré im urobila, dokiaľ bola s nimi.

Pavol napísal Korintanom, že pokladá za dobré, aby sa vdovy nevydávali, ale bol ďaleký od toho, aby z toho robil zákon. Na druhej strane Timotejovi píše, že chce, aby sa mladé vdovy vydávali a vdovy v plnom zmysle slova, teda tie, ktoré nemali nikoho, čo by sa o ne staral, a ktoré si riadne plnia svoje náboženské povinnosti, majú byť zapopatrované Cirkvou (1Tm 5,3-16).

Na záver nemôžeme nespomenúť trvale aktuálne slová apoštola Jakuba: **Čistá a nepoškvrnená nábožnosť pred Bohom a Otcom je táto: Navštevovať siroty a vdovy v ich súžení, a zachovávať sa nepoškvrneným od sveta.** mk

HĽA, ČINÍM VŠETKO NOVÉ

Posolstvo Lausanskej konzultácie o evanjelizácii medzi Židmi
Zeist, Holandsko, 9. augusta 1991

Tak ako skôr hovoril Boh k Izraelovi, počujeme dnes jeho hlas znova: „Hľa, tvorím nové“ (Iz 43,19). Na štvrtej medzinárodnej konferencii Lausanskej konzultácie o evanjelizácii medzi Židmi (LCJE) v Zeistu, Holandsko od 5. do 9. augusta 1991 sa stretlo 150 ľudí z platieh kontinentov — medzi nimi mnohí Židia, veriaci v Ježiša. Ako odpoveď na Božie slovo k nám vydávame nasledujúce posolstvo k židovskému národu, k cirkvám a všetkým, ktorým sa stala naliehavou evanjelizácia medzi Židmi.

Židovskému národu

Lutujeme, že sa znova prebúdzá nenávisť voči židovskému národu, proti štátu Izrael a odmietame každé jednanie alebo postoj, ktoré ohrozuje životy Židov. Radujeme sa z Božej vernej starostlivosti o ľud jeho zmluvy. Radujeme sa, že mnohí Židia vo východnej Európe a Ethiopií prežili oslobodenie z útlaku a vrátili sa do zeme svojich otcov. Dúfame a modlíme sa za to, aby na Blízkom Východe skončil útlak a aby mohol nastať mier pre všetkých.

Vyzývame židovský národ v tejto dobe nových mesiášskych očakávaní, aby spoznal, že doba vykúpenia nastala Ježišom Nazaretským. On je ten zasľubený Boží Mesiáš Izraela a aj Svetlo národov. Zjavuje Božiu prítomnosť a vykupujúcu moc všetkým, ktorí Ho prijímajú.

Cirkvám

Lutujeme, že sa učí, že cirkev vystriedala židovský národ v Božom pláne spasenia. Lutujeme, že sa široko rozmohla ľahostajnosť v zvestovaní evanjelia židovskému národu. Často sa mlčalo a nevoľalo sa s radosťou, že Ježiš prišiel ako židovský Mesiáš, Záchranca sveta a jediná cesta k spáse.

Radujeme sa, že v našej dobe získava evanjelium priestor v židovskom národe a že mestianski Židia poskytujú tvorivý príspevok k životu, bohoslužbe a svedectvu svetovej cirkvi. Radujeme sa aj z toho, že pozoruhodný počet kresťanov znova zdôrazňuje „novozákonný vzor prinášať najskôr evanjelium Židom“ (zr. Manifest Lausanskeho výboru pre svetovú evanjelizáciu, Manila, 1989).

Vyzývame cirkev, aby s nami povstala proti silám, ktoré podporujú antisemitizmus a aby zdôrazňovali prenikanie evanjelizácie medzi Židov. My, Židia a ne-židia, ktorí veríme v Ježiša, musíme rozhodne spolupracovať. Spoločne vyzývame celú cirkev, aby prinášala celé evanjelium židovskému národu v celom svete. „Hľa, činím všetko nové,“ hovorí Pán.

Z nem. prel. Z. Gajarová

PROČ SESTRY (NE)MAJÍ POKRYTÉ HLAVY?

To je slovo do pranice, mluviť v posledním desetiletí 20. století o pokrytí hlavy sester ve shromáždění. Jakoby na nás najednou dýchli středověk. Úsek 1K 11,2-16 očividně působí čtenářům Bible potíže, kterých satan využívá ke vzniku protichůdných výkladů, a tím i k nedorozuměním a roztržkám. Proto se ve všech generacích znovu vynořují otázky: „proč mají mít sestry ve shromážděních pokrytou hlavu?“ a „co to znamená, pro anděly?“ Nejde nakonec přece jen o ztrnulou tradici, proti které Pán Ježiš tak důrazně vystupoval?

Tento článek je pokusem zdůvodnit, proč sestry v našich sborech mají v průběhu shromáždění (biblicky exaktně „při modlitbě“ a při „prorokování“) pokrytou hlavu. Věříme, že čtenáři z jiných kruhů (a je jich nemálo) s jejich poznáním přijmou tuto stať s bratrskou láskou a porozuměním jako projev niterného přesvědčení.

Jsme si vědomi, že pokrytí hlavy nemá žádný vliv na naši spásu a že nošením šátku není žádná sestra (ale ani sbor) lepší než tam, kde se šátky nenosí. Víme, že nošení šátků se může stát zvykem a bezduchou formou. Ale to platí o všem — křest a Večeří Páně nevyjímaje.

Na druhé straně jako poctiví čtenáři Písma s Boží bází nemůžeme uvedeně místo Bible jen tak smést se stolu jako neaktuální a překonané. Proto musíme poctivě hledat odpověď.

Výklady:

V zásadě jsou tři přístupy:

1.) První směr považuje tento úsek Písma za **vyjádření Pavlova osobního názoru**. Jak známo, Pavel nebyl ženatý a řada lidí mu vytýká zaujatost vůči že-

nám. To lze ovšem Písmem stěží doložit. Vždyť tentýž Pavel tvrdí, že „jsme jedno“ v Kristu, že už není „ani muž, ani žena“ (Ga 3,28). Na jiném místě vybízí muže: „Milujte ženy své, jako i Kristus miloval církev“ (Ef 5,25) — a to už je pořádně vysoká laťka. V závěru listu Římanům Pavel pozdravuje 9 sester a vysoce hodnotí jejich práci.

Námítka, že jde o osobní názor, je slabá. Vždyť právě v Korintě musel Pavel důrazně hájit svůj apoštolát „z Boží vůle“ (1K 1,1). Jako apoštol, Boží vyslanec, nehájil vlastní zájmy, ale musel vyfídit zjevenou Boží vůli. Za předpokladu, že Bible je inspirované Boží slovo (1Pt 1,21), se nemůžeme k tomuto výkladu s čistým svědomím přiklonit.

2) Druhý směr můžeme nazvat **časový**. Podle něho Pavel navázal na současné dobové poměry v místním korintském sboru, kde se prolínala židovská tradice a helenistické zvyklosti pohanského okolí a z důvodu zamezení pohoršení striktně požadoval dodržování tradice. To ovšem odporuje Pavlovu přístupu v jiných podobných problémech (např. otázka svátků nebo požívání masa obětovaného modlám). Pokud šlo o zabránění pohoršení, využíval Pavel osobního příkladu, ne příkazu (1K 8,13), pokud se jedná o pokrytecké přizpůsobení se na úkor pravdy, tu byl Pavel nesmlouvavý (viz jeho napomenutí Petra pro rozdílný přístup k věřícím pohanům). Nemáme důvodu předpokládat, že by se Pavlovy postoje najednou změnil v případě pokrývání hlav sester.

Dále nesmíme zapomínat na **nadčasovost zvěsti Bible**. Je sice poznamenána dobou, v níž jednotlivé knihy vznikaly, ale její platnost se neomezuje jen na dobu vzniku. Bible není časová a také není poznamenána dobovými omyly. Její zvěst je určena lidem všech dob a její poselství se nemění. Neobsahuje zbytečnosti, které by zatemňovaly smysl její zvěsti. [Je však třeba si připomenout, že musíme rozlišovat poselství Bible tam, kde je Bible sama rozlišuje. V Bibli jsou oblasti, které se týkají Židů, jiné se týkají pohanů v době milosti atd. — ale zvěst Bible platí plně a beze změny po celou dobu příslušného období.]

Časové pojetí Bible má další nedostatek společný všem „kritickým“ postojům k ní. Chybí totiž absolutní měřítko, o které se můžeme opřít. Co je rozhodujícím kritériem pro určení časovosti? Kde je autorita, oprávněná rozhodnout? Kritické liberalistické postoje vedou k tomu, že člověk nakonec ztrácí půdu pod nohama, utopí se v relativismu. Zvěst Bible je však podle jejího vlastního vyjádření jednoznačná. Proto nemůžeme přistoupit ani na tento způsob výkladu.

3) A pak je zde třetí přístup k biblické zprávě, ke kterému se přikláníme. Je to prostě přijetí Božího slova věrou, je to cesta sledování Božího slova a přemýšlení o tom, co nám to má říci.

Pokrytí hlavy je demonstrací duchovních pravd

V pokrytí hlav sester při modlitbách nevidíme jen podnět k poslušnému přijímání něčeho, čemu sice nerozumíme, co však s pietou přijímáme jako podání otců, případně učení apoštola Pavla. Pánu Bohu rozhodně nejde o nový ceremoniál, o nové zvyky a nové tradice. Pavlovo poselství má hlubší význam. Demonstruje nám hluboké pravdy. Pokrytí hlav není jen tradice, prázdňá forma (i když se jí může stát a také někdy stává), ale má být demonstrací vnitřního postoje vykoupěných, má zrcadlit navenek niternou touhu věřících být oddán a poddán svému Pánu. To nám ukazuje hned úvodní část našeho textu, pojednávající o třech hlavách, neboli o třech rovinách vztahů, charakteristických nadřazeností a podřizeností.

Tři hlavy

Apoštol úvodem do problému ukazuje třístupňovou hierarchii vztahů mezi

lidmi a Bohem. V každém stupni je vztah nadřazenosti a podřizenosti (**podřizenost ale neznamená méněcennost!!**). Zajímavé je pořadí:

- 1) Hlavou muže je Kristus,
- 2) hlavou ženy je muž,
- 3) hlavou Krista je Bůh.

Toto pořadí nemá ani vzrůstající, ani sestupnou linii. Přemýšlel jsem o tom, proč se Duchu svatému zalíbilo určit právě toto pořadí. Vidím v tom způsob, jak nám chce Pán Bůh ukázat cestu k rozuzlení problému. Potřebujeme začít tak, jak nám to ukazuje Bible. Platí to i v otázce „podřizenosti ženy“. Tato otázka se v minulosti často zdůrazňovala. Muži vyžadovali od svých žen podřizenost a slepou poslušnost. Je to přirozené — být nadřazeným má i své příjemné stránky. Každý člověk hledá nejprve svá práva a teprve donucen přijímá povinnosti. Ale Pán nás přivádí do problému z jiného konce. Aby žena mohla být s čistým svědomím, ráda a opravdově poddána svému muži, musí být splněn důležitý předpoklad, aby muž byl poddán své hlavě — Kristu. Zde je správný počátek, který podstatně usnadní „řešení problému“. Muž nemůže být opravdovou hlavou své ženě, její oporou a jistotou, pokud sám není poddán Kristu. Je-li tomu tak, pak je pro ženu vcelku přirozené spolehnout se na svého muže.

Této skutečnosti jsem si povšiml jednou zcela náhodně ve vlaku. Dvě dívky (podle tónu a způsobu řeči žádné světice) se hlasitě bavily o chlapcích. Hovořily o jednom z nich, který byl středem pozornosti ve svém okolí. Byl vtipný, měl šarm, byl hezký, dovedl upoutat a bavit. Chvilku ho obdivovaly, ale pak jedna z nich řekla: „Viš, že je stejně pitomý! Takového bych nechtěla. Na něho se nemůžeš v ničem spolehnout!“ A druhá dívka s ní kupodivu souhlasila. Přes všechny přednosti nebyl tím, co dívky pro život od muže očekávaly. Měli bychom si uvědomit, že úsilí žen o emancipaci za každou cenu je častější, než si připouštíme, zoufalým pokusem řešení bezvýhodné situace, kdy muž jako hlava selhal a žena zjistila, že nemá pomoc ani zastání a že jí nakonec nikdo nepomůže. Proto nakonec bere otěže do svých rukou, a to i za cenu nepříjemností s tím spojených.

Je zde tedy především naléhavá otázka pro tebe, drahý bratře. Je Kristus skutečně tvou hlavou? Jsi mu poddán? Řídíš se jeho pokyny?

Hlava ženy je muž. Není vždy příjemné a snadné pro ženu podřizovat se svému muži, zvláště počíná-li si evidentně nemoudře. Chce to notnou dávku sebezapření a trpělivosti i v případě, že je „hodný a rozumný“. Drahá sestro, možná je to pro tebe tvrdý požadavek, ale Boží vůli je, aby muž byl tvou hlavou. A ty nemáš Boží vůli bránit, ale napomáhat jí. Bible říká, že na ženě nesmírně záleží. Možná právě ty rozhoduješ o tom, zda tvůj muž bude „králem“ nebo „zebrákem“ (viz Pt. 12,4). Proto je pro nás velkou pomocí závěrečná dvojice —

Hlava Krista je Bůh. Máme zde před sebou jedinečnou dvojici — Boha Otce a Syna. Na jedné straně je zde rovnost — „Já a Otec jedno jsme“ — ale zároveň nemůžeme přehlédnout, že **Syn je vědomě a dobrovolně podřizen** ve všem Otci. Slova „Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal...“, „Syn nemůže sám od sebe činit nic než to, co vidí činit Otce...“, „Sám od sebe nemohu dělat nic“ nám velmi plasticky ukazují život Pána Ježíše ve vztahu k Otci jako život uvědomělé a dobrovolné závislosti na svém Otci. Právě v tom je velikost a výjimečnost Božího Syna.

Na začátku Bible je napsáno, že „Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, ... muže a ženu je stvořil“ (1M 1,27). Člověk je Božím obrazem i svou podstatou jako muž a žena. Vzájemný harmonický vztah má být odleskem dokonalé jednoty mezi Otcem, Synem i Duchem.

Pán Ježíš byl podřizen svému Otci naprosto dobrovolně. Měl moc za nás položit svůj život, ale nikdo ho k tomu nemohl přinutit. Nikdo mu nemohl vzít život bez jeho souhlasu. Pokrytí hlav sester při modlitbě má být viditelnou de-

monstrací jejich vnitřního postoje a vztahu k Pánu Bohu. Vyjadřuje touhu oslavit Boha stejným způsobem jako Pán Ježíš. Proto splní svůj účel jen tehdy, je-li dobrovolně. Apoštol píše má mít, ne musí mít — a v tom je výrazný rozdíl.

Podřízenost Pána Ježíše byla vědomá. Věděl, co ho čeká, znal důsledky své poslušnosti. Viděl své ponížení, opuštěnost, týrání i smrt na kříži. Ale viděl také oslavení Otce a radost, kterou mu svou poslušností způsobí. Proto šel dobrovolně „až do smrti kříže“. A v tomto smyslu má být i pokrytí hlav sester záležitost vědomá, vždyť je demonstrací toho, že chce uznávat Boží řád a že se mu chce dobrovolně z lásky podřídit. Jako by si tím sestra připomínala: „Chci oslavit Boha svou vědomou a dobrovolnou poslušností. Chci být jako můj Pán, který se také dobrovolně poddal vůli svého Otce.“

Samozřejmě, kromě toho musí přistoupit další činitel, a tím je pravdivost. Je bezcenné pokrývat si při pobožnostech hlavu, chce-li si sestra žít podle vlastní vůle a představ. Pak se nošení šátku stává jen tradicí nebo ještě hůře zbožným pokrytectvím.

Poslušnost znamená obět

Můžeme se zeptat: Proč je tímto znamením právě pokrytá hlava sester při modlitbách? Proč to není něco jiného? Je těžké odpovídat, proč se Pán Bůh rozhodl právě takto. Určité světlo však ve slovech apoštola přece jen smíme vidět v prohlášení, že pro ženu jsou dlouhé vlasy ctí a že je přirozené, má-li žena dlouhé vlasy. Nebudeme rozebírat, co to znamená „dlouhé vlasy“. Je ale nade vši pochybnost, že ve většině civilizací jsou vlasy přirozenou ozdobou žen. Je-li muž holohlavý, není to neštěstí, ale pro ženu je to spojeno vždy s nepříjemnostmi. Upravené vlasy jsou přirozenou ozdobou. Proto ženy všech dob věnovaly účastem pozornost (to můžeme pozorovat i z dobových kreseb helenistické kultury v 1. století). A teď má při modlitbě sestra tuto svou přirozenou ozdobu, charakterizující její osobu, zakrýt anonymní příkryvkou. Ve svých důsledcích to znamená: „já nejsem důležitá, důležitější je poslušnost mému Pánu. Chci se zříci i své krásy, všeho, co mám, stejně jako se můj Pán pro mne vzdal všeho...“

I v tom může být pokrytí hlavy lidskou formou demonstrace toho, že chci být podobná svému Pánu. A ani dnes to nebývá bez obětí.

Pro anděly

I tato slova působí potíže. Jakou mají souvislost andělé s pokrytou hlavou sester při modlitbě a při prorokování?

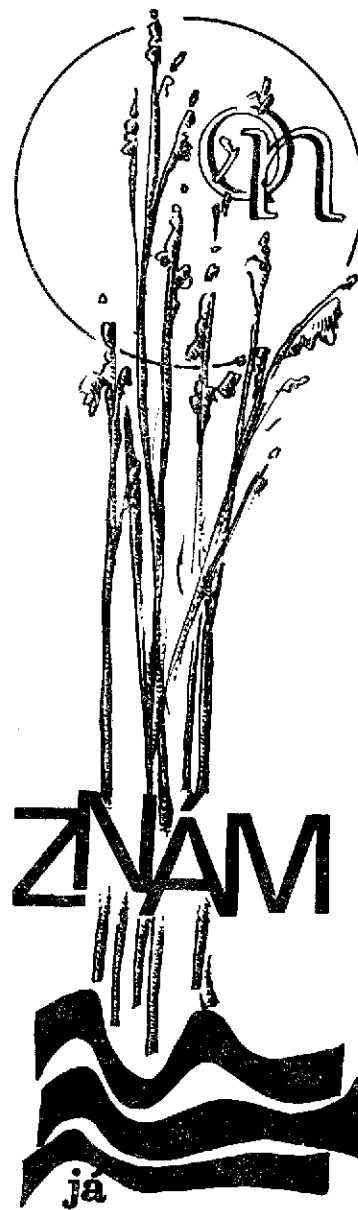
O světě andělských bytostí toho víme jen velmi málo a své poznatky nemůžeme rozšiřovat vlastní fantazií a domněnkami. Podle Bible však jsou reálnou skutečností. Tyto bytosti o nás ví mnohem více než my o nich. Setkávají se s lidmi od prvopočátku jejich existence. Přitom jsou těmi, kdo přicházejí k lidem, ne naopak.

Andělé jsou svědky celé historie lidstva. Byli svědky toho, jak člověk stvořený k Božímu obrazu a pro jeho potěšení žalostně selhal. Viděli, že při tomto pádu sehrála žena aktivní úlohu (což ovšem muže neomlouvá, neboť příkaz byl dán jemu a on nesl odpovědnost za jeho dodržení). Zde se žena vzeprěla své podřízenosti.

Pak přišel Spasitel, aby člověka zachránil pro věčnost, vrátil mu původní postavení a postupně napravil škody, způsobené pádem lidí. I to andělé lidem zvěstovali.

Andělé nás pozorují i dnes. Je krásné, vidí-li skutečnost, že vykoupené ženy chtějí oslavit svého Spasitele vědomou a dobrovolnou podřízeností, symbolicky vyjádřenou i pokrytím hlavy.

Pokrytí hlavy není otázkou, pro kterou by stálo za to vést spory. Spíš bych je přirovnal k jemné krajsce, mistrně utkané k Boží slávě právě tam, kde by to nikdo nehledal.

Z nám

noct májové
když hubí mráz
jež přežít můž'
— křehký zimostráz

Znám
suché pustiny
sežehlé v troudu
kde mi lze
— ve stínu spočinout

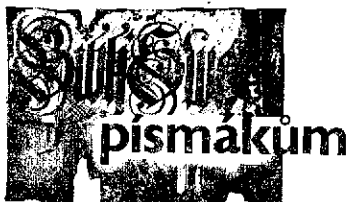
Znám
záplavy bahna
dusící vrás
kde život nových krás
— vstává zas

Znám
zeřících jiců
otravný dech
nezduší kvítka
— na záhonech

Znám
potopu splašek
velkoměsta
blažená však je
do nebe cesta

Znám Krista Ježíše
— jeho kříž — ston
V pláči mne našel
DRŮV ZNAL MNE ONI

kk

Většina křesťanů má svoji „osobní“ Bibli. Ta moje je kapesního formátu, abych ji mohl nosit s sebou do shromáždění, na návštěvy, někdy si čtu cestou ve vlaku či autobuse. Taková „osobní“ Bible pro člověka znamená víc, než jen jeden z mnoha výtisků Písma. Mám k ní důvěrný vztah. Poznámky na okraji mi usnadňují orientaci, pamatují si, kde jsou důležitá místa nebo verše a doveđu je rychle najít. V jiném vydání nebo překladu se nevyznám tak rychle a mnohé verše umím zpaměti tak, jak jsem se je naučil nebo si je zapamatoval při opakované četbě. Je to zkrátka „moje“ Bible.

Taková „osobní“ Bible však má i svou nevýhodu. Každý překlad je zčásti i výkladem a vystihuje originál svým způsobem. Jestliže trvale čteme pouze jediný, ochuzujeme se o mnohé bohatství. Jakkoli je dobré a správné mít svoji „osobní“ Bibli, kterou používáme běžně a denně, při studiu Písma je užitečné srovnávat také další překlady. Zvykneme-li si na to, často nás osloví nebo nám je odhalen zvláštní důraz Božího slova, vystižený jinými slovy.

Někdy se však může stát, že ani srovnání více překladů nepřinese jasno nebo se třeba jednotlivé překlady od sebe významově liší. V takovém případě je třeba hledat dál a otevřít původní text. O jeden takový případ bych se s tebou, milý čtenáři, chtěl nyní podělit.

Slova Pána Ježíše Krista o nesení kříže nalézáme v evangeliích celkem pětkrát. Na třech místech Ježíš **vyzývá** k zapření sebe sama, vzetí kříže a následování. Mluví o tom, že kdo by chtěl zachránit svou duši, ten o ni přijde; kdo však jí pro něho ztratí, nalezne ji. Jaký prospěch bude mít člověk, získá-li celý svět, ale svou duši ztratí? (Mt 16,24; Mk 8,34; Lk 9,23).

Na ostatních dvou místech je souvislost trochu jiná. Pán Ježíš Kristus zdůrazňuje, že člověk nemá milovat kohokoli — ani své rodiče — víc, než jeho samého, a potom vysvětluje, kdo je jeho učedník. Podívejme se, jak různě tato dvě místa — (1) Mt 10,38 a (2) Lk 14,27 — znějí v několika překladech.

V ekumenickém překladu čtome: (1) „**Kdo nenese svůj kříž a nenásleduje mne, není mne hoden**“ a (2) „**Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem**“. Kralický překlad: zatímco význam (1) je stejný: „**A kdož nebere kříže svého a nenásleduje mne, není mne hoden**“, na paralelním místě (2) je vynechána zápornka u druhého slovesa a tak celá věta dostává poněkud jiný smysl: „**A kdožkoli nenese kříže svého a jde za mnou, nemůže býti mým učedníkem**“. Otevřeme-li Žilkův překlad [s češtinou arci již trochu archaickou, ale z hlediska přesnosti velmi dobrý], zjistíme s údivem, že zápornka tu chybí v obou případech: „**Kdo nebere svůj kříž a chtěl by mne následovat, není mne hoden**“ (1), „**Kdo chce jíti za mnou a nenese svůj kříž, nemůže býti mým učedníkem**“ (2). Podobně (tedy bez zápornky u druhého slovesa) nalézáme tato místa i v cizojazyčných překladech (měl jsem k dispozici 7 anglických a 2 německé).

Text je tu přeložen dvěma způsoby: podle jednoho Ježíš mluví o těch, kdo nenesou kříž i a nenásledují, podle druhého oslovuje ty, kdo kříž sice také nenesou, ale následují je! Ponechme nyní na chvíli stranou výklad a podívejme se nejprve, zda pro tyto dvě možnosti existuje opora v rukopisech původního textu. Zjistíme, že nikoliv: (1) ... HÓS OŮ LAMBANEI TÓN STAURÓN AUTOU KAI AKO-

LOUTHEI OPÍSÓ MOU ... (2) HOSTIS OŮ BASTAZEI TÓN STAURÓN EAUTOU KAI ERCHETAI OPÍSÓ MOU ... V poznámkách není žádná varianta ani různost čtení řeckých rukopisů, obě místa mají zápornku OŮ pouze u prvního slovesa, takže jednoznačně mluví o ne-nesení kříže a následování [jiti] za Ježíšem.

Proč se tedy autoři ekumenického překladu rozhodli upravit znění a přeložit významově stejně, jako ostatní tři místa v evangeliích? Kde hledat vysvětlení této záhady? Domýšlím se, že v nesprávně uplatněné textové kritice.

Proti tzv. textové kritice se v minulosti zvedl odpor mnoha upřímných křesťanů, zvláště fundamentalisticky zaměřených. Tento odpor byl zapříčiněn na jedné straně neporozuměním, co textová kritika vlastně znamená, na druhé straně mnozí teologové opravdu zavdali příčinu k pohoršení tím, že Písmo „kritizovali“ — v tom smyslu, že své domněnky a hypotézy stavěli nad ně, a to opravdu přijatelné není.

Ríkám-li tedy „nesprávně uplatněná“ textová kritika, chci naznačit, že existuje i textová kritika legitimní, oprávněná, potřebná. Ta ovšem nespočívá v „kritizování“ Písma, jak by se snad někdo mohl domnívat podle názvu. Slovo „kritika“ má původ v řeckém KRINEIN — soudit, rozsuzovat, posuzovat, zkoumat. Tzv. „textová kritika“ se proto zabývá zkoumáním a hodnocením biblických rukopisů a textů co do jejich stáří, pravosti, autorství ap. Tato činnost je nutně potřebí, chceme-li mít co nejspolehlivější podklady pro překlad Písma. Nesprávně uplatněnou textovou kritikou pak míním takovou, která překračuje svou služebnou úlohu a na základě hypotéz — třebaže určených — svévolně mění biblický text.

Právě k takovému zásahu zřejmě došlo i na našich dvou místech. Ve starších vydáních řeckého Nového zákona je u Lk 14,27 poznámka, konjektura (— dohad, domněnka, pravděpodobná oprava), že se asi jedná o přepis a navrhující, aby znění tohoto místa bylo upraveno doplněním zápornky. Překladatelé někdy takový návrh opravdu přijmou — naštěstí k tomu nedochází příliš často, v tomto případě však se to asi stalo. Na těchto místech však skutečně jde o pouhopouhou domněnku, která nemá oporu **ani v jediném z desítek řeckých rukopisů**. Proto měl být text zachován, ať už mají překladatelé názor jakýkoli. Vydavatelům řecké předlohy slouží ke cti, že v posledním vydání (Novum Testamentum Graece, Ed. XXVI nebo Greek New Testament, 3rd Edition — obě vydání obsahují totožný text) je tato konjektura odstraněna a není už v poznámkách uváděna.

Nyní k významu. Jak jsem řekl výše, první tři místa o kříži a následování jsou **výzvou**. Naše dva citáty, jak je čtome v ekumenickém překladu, už nejsou výzvou; zůstaly pouhým konstatováním, a to docela samozřejmě skutečností. Jistěže ten, kdo nese kříž i a nenásleduje, nemůže být Kristovým učedníkem! V tomto „upraveném“ znění mi tedy Ježíšova slova mnoho smyslu nedávají.

Jiné to je, když slyšíš, že učedníkem nelze být ani tehdy, když člověk jenom následuje, ale nese kříž! Teprve teď vidíme důležitost Ježíšových slov, která jsou vlastně vážným **varováním**. „Kdokoli nese svůj kříž a jde za mnou, nemůže být mým učedníkem“. Existují totiž lidé, kteří chtějí být učedníky, chtějí za Ježíšem jít nebo za ním dokonce v jistém smyslu jdou — ale přitom nejsou ochotni nést kříž [o tom, co to znamená, viz článek „Mám já to ale kříž“ v 5. čísle]. Takovým Ježíš říká: Tohle není možné! Kdo za mnou jde a nechce nést kříž, mým učedníkem prostě být nemůže! Ať se třeba odvolává na mé jméno, ať v něm prorokuje nebo koná mocné činy, já se k takovému „učedníku“ nepřiznám [viz Mt 7,21-23].

„Následování“ ještě není spolehlivým poznávacím znakem učedníka — Pán Ježíš říká: „Poznáte je podle jejich ovoce.“ Tím je mimo jiné i ochota k nesení kříže. Tato slova ukazují, že **je možné jít za Ježíšem a nenést kříž!** Takovému „následování“ však není pravým učednictvím. Jsme tu varování před nebezpečím, do něhož mohou upadnout i křesťané — že totiž za Pánem Ježíšem půjdeme, ale přestaneme brát svůj kříž na každý den.

Na záver bych chcel čtenáre povzbudit, aby ekumenický preklad četli a používali. Ve mnoha jiných prípadoch tento preklad opravdu výstižne a verné vystihuje pôvodný text. Zároveň doporučujú preklad Nového zákona do hovorovej reči „Slovo na cestu“ (vyšel už v druhom vydaní). Velmi srozumiteľným jazykom mlúvi zvláštne k tým, kdo se o Písmo teprve začínajú zaujímať, netriviálnym vyjadrením však osloví i zkušenejší čtenáre.

NADARMO SE TRÁPITE

Už více než 2000 let je ve 127. žalmu napsáno: „Nadarmo časne vstávate, dlouho vysedávate a jíte chléb trápení, zatímco Bůh dopřává svému milému spánku“ (Ž 127,2).

Ano, to dobre znamé i v dnešnej modernej dobe: Pracujeme bez ohľadu na čas, v niekoľkých sméňach. Stroje pracujú stále rýchlejšie. Najrýchlejšie v Japonsku. A pretože človek príliš pomalu myslí a reaguje, a pretože se rychle unaví, vymyslí roboty a počítače. S tými to jde jako na drátkách. A človek?

Ježiš se ptá: „Co je platno člověku, by všecken svět získal, své pak duši by uškodil?“

Mnozí z nás už své duši uškodili. Žijeme ve věčném spěchu. Na prvním místě je práce a náš duševní život strádá. Potvrzují to psychologové, psychoterapeuti i psychiatři. Ztrácíme radost ze života, jsme přepracovaní. Znáte ze svého okolí opravdu veselého člověka? Stresovaných, nervózních, labilních, nespokojených, zdeptaných lidí jsou milióny. Kde zůstala radost? Pohltila ji práce? Ne! Apoštol Pavel pracoval více než všichni ostatní apoštolové dohromady (1. Kor 15, 10), a přesto o sobě mohl říci: „Máme proč se rmoutit, a přece se stále radujeme“. (2. Kor 6,10) Kde tedy zůstala naše radost ze života? Tam, kde byla vždycky: Radost je tam, kde je člověk ve spojení s Bohem. Radost a víra patří k sobě. Jeden kazatel kdysi řekl: „Véra — to je radost, která přichází od Boha.“

Před třinácti lety se setkali křesťané z celého světa v Dáresalámu ve východoafrické Tanzánii. Po návratu do Evropy vyprávěli účastníci konference, že ve všech shromážděních v Dáresalámu vládla radost. Obličej tamnějších křesťanů zářily vnitřní radostí. Přitom všichni tito lidé jsou velmi chudí. Tanzánie je jednou z nejchudších zemí na světě. Luk 6,20: Ježíš pohlédl na nědníky a řekl: „Blaze vám, chudí, neboť vaše je království Boží.“ Radost křesťana pramení z odpuštění hříchů. Komu je odpuštěno a kdo si je tím ve víře jistý, ten má radost.

Radost a veselost jsou dary Boží milosti. Smíme o ně prosit. Pán Bůh chce, aby všechny jeho děti byly veselé a dává pro to všechny předpoklady. Apoštol Pavel píše Filipenským: „Radujte se v Pánu vždycky; opět pravím, radujte se.“

Radost je výrazem důvěry křesťanů, že Pán je blízko. Pán nás nikdy nepouští. Ježíš Kristus je vždycky s námi. A proto: Nadarmo se trápíte!

Z Frohe Botschaft přeložila Z. M.

30 STRIEBORNÝCH

Zosnulý Harold St. John stál v katedrále Sv. Pavla hľadiac na obraz Svetlo sveta od Holmana Hunta, ktorý znázorňuje Pána Ježiša, ako stojí a klope na dvere srdca. Jeho premýšľanie prerušil hlas sprievodcu na čele skupinky návštevníkov. Po niekoľkých úvodných poznámkach sprievodca povedal: „Originál tohto obrazu sa nachádza v kapli Keble College v Oxforde. Predali ho za šesť tisíc libier.“ „Prepáčte,“ oslovil ho Harold St. John, „originál tamtoho obrazu bol predaný za tridsať strieborných.“

prel. mk

AHOJ, NEZNÁMY PRIATEĽ

Veľmi ma zaujal Tvoj problém samoty, ktorý máš odvtedy, čo si uveril Pánu Ježišovi. Myslím, že to nie je veľmi dobré. Samota je ubíjajúca. Iste, môžeš tráviť veľa času štúdiom Biblie a modlitbami. To je dôležité! Ale keďže nežiješ v nejakom mlčanlivom kláštore, musíš byť s ľuďmi. S tými, ktorí potrebujú Teba a Ty potrebuješ ich. Neuzatváraj sa pred nimi!

Snaž sa obnoviť vzťah s rodičmi. Taký normálny, ľudský. Nehovor s nimi o Bohu, ak to nemajú radi, alebo ich to rozčuluje. Bav sa s nimi o bežných veciach — o škole, práci, známych, cenách, politike. Zrejme už stárnu, všimni si, čo ich trápi a čo by im spravilo radosť. Nevieš, či máš súrodencov, ale ak áno, nestráť kontakt ani s nimi. A modli sa za nich.

Pokus sa nájsť mladých kresťanov, ktorí by Ti boli blízki. rozumeli by Ti, stali by sa Ti priateľmi. Stretávaj sa s nimi, rozprávaj im o sebe, modlite sa spolu.

A čo Tvoji starí priatelia, ktorých si mal predtým, ako si uveril? Oni Ťa potrebujú a Ty potrebuješ ich! Priateľstvo nie je vec, ktorú môžeš beztriestne zahodiť. Možno mi povieš, že oni žijú hrtešnym životom. To je pravda. A môže to byť pre Teba pokušením, v ktorom pravdepodobne nie vždy obstojíš. Ale týmito skúškami môžeš zosilnieť. A čo oni? Ako sa dozvedia, kto je vlastne ten Boh, aký je k ľuďom ak nie od svojho kámoša — kresťana. Ukáž im, že stať sa kresťanom neznamená stať sa čudákom, ktorý sa so svojimi starými známymi ani nebaví, len aby sa náhodou nepošpínil. Nech vidia, že Ty — kresťan — si úplne obyčajný človek, ale že máš neobyčajného priateľa.

Čo sa týka televízie, novín a rozhlasu, myslím si, že Boh nie je jednoznačne proti. Naopak, nemôžeš vo svete, kde je zlo a nerosť, tváriť sa, že sa nič nedele. Teba sa to týka! Ty musíš zaujať správne stanovisko! Na druhej strane, prečo by si sa občas nemal dozvedieť niečo nové, ako ľudia rozmýšľajú a čo prežívajú! Samozrejme, že Pán Boh nechce, aby jeho deti „čumeli od rána do večera do telky“, bez ohľadu na to, o aký dej ide.

Mohol by si sa skúsiť aktívne pripojiť k nejakej pozitívnej akcii v Tvojom okolí, v Tvojom zbere, zamestnaní, alebo no škole. Pomôž iným. Možno môžeš viesť krúžok angličtiny, alebo navštevovať chorých, možno detské domovy, alebo pracuj v internátnom rozhlase a skús priniesť medzi študentov niečo dobré, alebo sa venuj škole, alebo sa snaž urobiť svoju prácu čo najlepšie.

A ešte niečo. Zrejme sa bližíš do veku, kedy by bolo dobré nájsť si dievča, s ktorým by ste sa mali radi, vedeli sa vzájomne obohacovať a hľadali by ste spolu cestu života s Bohom na zemi.

T. K.

P. S.: Tento dopis je odpoveďou na výzvu brata, uverejnenú v 3. čísle časopisu na strane 68 a 69.

● V polovici novembra 1991 mnohé naše i zahraničné noviny priniesli senzáčnú správu s titulkami „Dr. Husák na kolenách“, „Dr. Husák sa zmieril s Bohom“ apod. Naozaj, náš bývalý generálny tajomník ÚV KSČ a prezident republiky Dr. Gustáv Husák krátko pred svojou smrťou (18. 11. 1991) povolal vysokého cirkevného hodnostára a pri plnom vedomí sa vyspovedal a prijal sviatosť nemocného (posledné pomazanie). Nech by už bolo hodnotenie života a diela Dr. Husáka akékoľvek, tento záver života významného ateistu je iste pozoruhodný.

KLARENÍ DUCHA ŽIVOTA

Motto: „A tak ty snášej protivenství jako ctný rytíř Ježíše Krista. Žádný, kdož rytěříje, neplete se v obecné živnosti, aby se svému hejtmanu líbil, a jestliže by kdo i bojoval, nebude korunován, leč by řádně bojoval. 2Tim 2,3-5

Pohnuté doby „tichých“, ztrácejících zemi. . .

začínají zostřováním nábožensko národnostních sporů v českých zemích provokacemi protireformačního nástupu habsburské dynastie. Připravil jej český král a „císař svatě římské říše národa německého“ **Matyáš** taktickým přenesením svého synovce **Ferdinanda** [sám byl bez dětí] jako dědice rakouského habsburského majetku proti vůli české nekatolické většiny na český trůn.

Následná politika habsburských katolických oblíbenců, zastupujících panovníka na „pražském místodržitelství“ — **Zdeňka Lobkovice, Slavaty a Martinice** musela nutně vést ke vzbouření většinové nekatolické šlechty, zejména úmyslně poškozených protestantských pánů **Jindřicha Matyáše z Thurnu, Jáchyma Šlika a Kolona z Felsu**. Ti svolali protestní poradu českých šlechtických stavů do Prahy, poté, co přetekla poslední kapka hořkosti způsobená zavřením protestantského kostela v Broumově a zbořením dalšího v Hrobu na Krušnohorskú na královské půdě. Viděli v tom provokativní porušení „Rudolfova majestátu“ ve věci dodržování náboženských svobod, proto vtrhli na pražský hrad, kde v tuhém sporu 23. května 1618 došlo z podnětu pána **Václava z Roupova** k osudné

2. pražské defenestraci — k vyhození habsburských katolických místodržitelů **Slavaty a Martinice** a písaře **Fabricia** z hradního okna — na jejich štěstí pouze na hromadu smeti. . .

Potom prohlásili protestantští stavové **Matyášem** prosazeného a roku 1617 korunovaného českého krále **Ferdinanda II.** se svým sídlem ve Vídni za sesazeného a ujali se vlády zvolenými 30 direktory s vojenským velením stavovských sil hrabětem **Thurnem** a protestantskou unii vyslaným generálem **Mansfeldem**.

r. 1619 — po smrti krále a císaře **Matyáše** získali čeští nekatoličtí stavové proti **Ferdinandovi II.** jako nepříteli protestanství slezské, lužické a posléze i moravské stavy přes otevřený nesouhlas pána **Karla Staršího ze Žerotína** s tímto otevřeným stavovským povstáním proti legálnímu panovníkovi.

Hned potom byl vyslán hrabě **Thurn** proti **Ferdinandovu** královskému vojsku, které dvakrát porazil a pronásledoval až k Vídni, kterou dokonce začal obléhat, využiv tehdejšího panovníkova ohrožení měšťanskou vzpourou. Velitel **Thurnova** dělostřelectva — pán **Krištof Harant z Polzic a Bezdružic** — sám bývalý katolík a habsburský služebník — ohrožoval svou palbou dokonce panovníkovo vídeňské sídlo.

Ve chvíli nejvyšší nouze se podařilo části **Ferdinandova** vojska, vedeného generálem **De Bouqoi** („Bukvojem“) zvítězit poblíž **Písku** — u **Záblatí** nad protestantskou stavovskou hotovostí, vedenou **Mansfeldem**. Tím byl donucen **Thurn** upustit od obléhání Vídne a stáhnout se zpět do Čech. Nastala doba velkého zápasu o čas a o zahraniční pomoc na obou stranách. Nekatolická stavovská diplomacie považovala za svůj největší úspěch získání:

26. 8. 1619 **Friedricha** (Bedřicha) **Falckého** jako vzdorokrále na český trůn volbou „generálního sněmu“ všech zemí české koruny — a slavnou **Bedřichovu** korunovaci u svatého Víta v Praze, zatímco o den později —

27. 8. 1619 se podařilo z Vídne osvobozenému **Ferdinandu II.** získat ve **Frankfurtu** německou a tedy i císařskou korunu volbou zcela roztržštěné protestantské, ale naprosto jednotné a solidární katolické šlechty! Tím se mocenské váhy i v Německu přiklonily k jednotnému a bohatému protireformačnímu bloku.

Česká reformace — nyní již výhradně ve stavovských rukou — a nikoliv v lidových masách — ztratila svou morální i duchovní sílu při výhradním vedení boje o moc **žoldnérským způsobem**. Volba českého „generálního sněmu“ se vzápětí ukázala nešťastnou. Přesto, že **Bedřich Falcký** byl „nekorunovanou hlavou“ německé protestantské ligy a zetem mocného anglického protikatolického krále **Jakuba I** [viz **Bedřichův** sňatek s **Alžbětou Stuartovnou** r. 1613 v **Heidelbergu**], trpěl závistí a nedůvěrou ve vlastní táboře pro svou kalvínskou orientaci, což nemálo přispělo k nejednotnosti a roztržštěnosti vlastního německého protestantského tábora — ve prospěch osvědčených habsburských slibů náboženské tolerance. **Bedřichova** volba odradila od „české reformace“ a solidární pomoci všechny protestantské pány, kteří si sami dělali nárok na český trůn — především **saského vévodu, knížete savojského** a jiné členy luteránsky zaměřené německé šlechty, kteří nelibě nesli „stranění falckého kurfiřta“ **Jednotě bratrské!**

Bedřichova osobnost musela nezadržitelně vést k duchovně mravní katastrofě stavovské vzpoury proti **Ferdinandovi**. Měl sice mírumilovnou, ale lehkomyšlnou, nezodpovědnou, slaboušskou a nerozhodnou povahu, Prakticky se to projevovalo hmotným nezabezpečením ani své vlastní, natož pak české stavovské armády řádným žoldem. Navíc nemoudře stranil cizím velitelům na úkor důvěry k **Thurnovi** a **Mansfeldovi**.

Když pak z **Bedřichova** popudu došlo k vyhnání katolických mníšských řádů, k vypovídání nepoddaných katolických pánů ze země a ke kalvínskému „obrozeňkému“ vyklizování svatovítského chrámu v Praze, nemohl už tento panovník počítat s dřívějším nadšením nejširších lidových mas českého národa. Jeho mravní síla byla zlomena u **Lipán**, byla ujařmena **zúžnou šlechtou** a **bohatými městy** s jejich neustálými kompromisy v záležitostech víry, naděje a lásky.

Proto se nedůvěra národa a jeho poměrná lhostejnost projevovala nejen k **Habsburkům**, ale i teď k **Bedřichovi Falckému** a to zejména nyní zcela oprávněně při jeho očividném selhání v nejosudovější české bělohorské tragédii. **Jak hrdinský byl duch mravní síly národa na začátku české reformace, tak ubohý byl nyní její žalostný konec!** Nesvědčí o tom dostatečně výmluvně už samotný obrovský rozdíl mezi oběma **pražskými defenestracemi** (lidovou a panskou)?

Toto „české drama“ vrcholí:

Ferdinandovo vojsko se spolehlivými spojenci pod vedením **Maxmiliána Bavorského** o síle 50 000 skvěle vybavených a hmotně zajištěných německých, francouzských, španělských a italských žoldnérů snadno zatlačilo rozhrákané a nespokojené poloviční vojsko **Bedřichovo**. Jeho velitel **Auhalt** nedbal rady zkušeného **Thurna** a **Hohenzolerna** bezodkladně přepadnout už u **Rokycan** sebejistého a bezstarostného nepřitele, ale stále se ohlížeje po pomoci ze **Slezska** a **Uher** — pokračoval v ústupu až k **Unhošti** a dále až k **Bílé Hoře**.

Nevídané hrdinství statečných **Moravanů**, opírajících se o zdi letohrádku **Hvězdy**, kteří padli do jednoho, nemohlo vyvážit zbabělost uherské jízdy a nastalý zmatek prchájcí stavovské nespokojené a lhostejné armády.

A tak celkem bezvýznamná bitva vedla nakonec k nejhroznějším koncům našich českých dějin — třistaleté národní porobě s ohrožením národního bytí vůbec pod vládou násilnické protireformační německo-habsburské katolické vlády.

Zcela nezodpovědný a trestuhodně lehkomyšlný „zimní král“ doslova utekl od hodovního stolu po zprávě o bělohorské porážce. Přitom ani nezajistil uzavření bran opevněného města, které by bylo jinak pro **Ferdinandovu** vojenskou

moc nedobytné (viz obdobná nedobytnost Vídně při Thurnově obléhání!) Svým bezhlavým útekem vyvolal v Praze zmatek, v němž město padlo bez boje do rukou nepříteli.

Tak docházíme k nejpohnutějšímu —

V. OBDOBÍ JEDNOTY BRATRSKÉ v Čechách a na Moravě v letech 1612-1648

Je to období Božeho bilancování a hodnocení cíle, smyslu a obsahu české reformace se všemi jejími lidskými omyly horlení, křehkostmi ve zdarech i v soužení — a k jedinečnému odkazu duchovního života, živení i smrti — nejen v českých, ale i ve světových dějinách zápasu o dobro, pravdu a krásu vůbec.

Toto poslední období „tichých v zemi“, kteří svou zemi ztrácejí, je smutnou labutí písní jejich duchovních zápasů v době, k níž neodmyslitelně patřil meč (tedy války). Těch tichých, kteří se rozhodli jít důsledně ve šlépějích Krista tím, že zaprou sami sebe, vezmou na sebe svůj kříž a budou ho následovat s jeho „lehkým břemenem a rozkošným jhem“, aby našli „odpočinutí pro svou duši“ (viz Mt 11,28-30) bez ohledu na to, že budou „blázny pro Krista“ (1K 1,17-23).

Toto poslední období Jednoty má své skutečné vůdce, ale už ne duchovní autority, ale ve své vysoce vzdělané a společensky významné iniciativní šlechtě po odchodu svých „otců ve víře“.

Příslušníci JEDNOTY v Čechách se řídí vedením vysoce vzdělaného a společensky mimořádně úspěšného šlechtice Václava Budovce z Budova, autora protišlépěnského spisu „Antialkorán“, výmluvného obhájce Rudolfa II. pronásledovaných Bratří na sněmu a nejzasloužilejšího bojovníka za nejpokrokovější náboženskou svobodu té doby — „Rudolfova majestátu“! Ač nevěřil ve vítězství protestantských zbraní proti Habsburkům, neopustil ze solidarity povstalec proti králi Ferdinandovi II. a byl za to

21. 6. 1621 po laciném habsburském triumfu na Bílé Hoře sťat na Staroměstském náměstí s Křištofem Harantem, Jindřichem Šlikem a ostatními měšťanskými oběťmi (prof. Jesseniem apod.) v počtu 27, jímž se nepodařilo uprchnout za hranice před kaťem (viz útek příbuzného Karla Staršího — Ladislava Veleny ze Žerotína!)

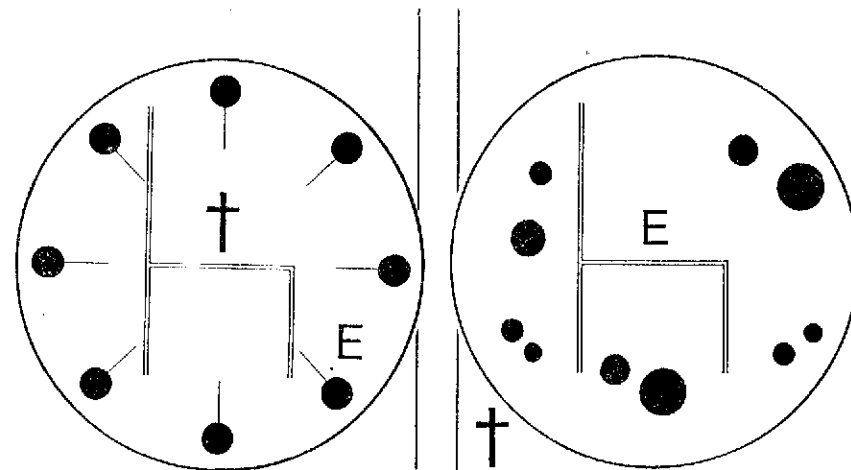
Příslušníci JEDNOTY na Moravě povětšinou respektovali vedení Karla Staršího ze Žerotína, který měl obdobné osobní kvality jako Budovec. Svou „promatyášovskou“ důvěrou a poctivou službou „vrchnosti od Boha zřízené“ získal hodnost zemského hejtmána moravského a svou moudrou prozíravostí též obecnou autoritu moravských stavů a tím i úctu k moravské JEDNOTĚ. Ve věci stavovské vzpoury proti králi Ferdinandovi II. vyvolal velké zklamání a nelibost v protestantských řadách, v **Jednotě**, i ve vlastním příbuzenstvu (viz Ladislav Velen). Nesouhlasil s povstáním, tím méně se „vzorokrál“ Bedřichem Falckým, což dal zcela upřímně a otevřeně najevo. Dobře odhadl nejednotnost a hmotnou nevýhodu protestantské „síly“, právě tak závislé na ryze „žoldnéřském způsobu boje“ bez „duchovně mravní síly“, která se už dávno u nás vytratila. Nechtěl pro sobecké zájmy šlechty — i když sám byl šlechticem — zrazovat velké ideály zácných „duchovních otců“ Jednoty. Obviňován ze „zrady“ věci reformace a „uhásování Božích darů v sobě“ odpověděl svou mistrnou „Apologetikou neb Obranou“ — spisem skvěle ukázkou českého řechnického umění, v němž jako vroucí vlastenec dobře odhadl tragický dopad ubohého konce české reformace. Protože pro svůj nesmlouvavý duchovně mravní postoj nemohl být vítězným Ferdinandem pronásledován, měl doma jedinečnou možnost ochrany, péče a všemožného zmírnění utrpení všech obětí pronásledování protireformačním fanatismem až do roku 1628. Dále pak, aniž by ztratil úctu bigotního vladaře, při svém legálním exilu mohl plně využít svého majetku ve slezské Vratislavi k podpoře míste nevymírající Jednoty moravské větve **Jednoty bratrské** a k záchraně „kralického pozeňání“ podporou bratrského misijního tisku ve světě a v pozdější návaznosti na pozeňanou práci **Ochranaova...**

Karel Starší, který měl možnost návštěv svých pferovských statků, zemřel v Božím pokoji na svém statku v **Pferově**

9. 10. 1636 — uchráněn všch válečných lític třicetiletého náboženského šílenství nenávisti a fanatismu, vděčně vzpomínán všemi, zejména **Janem Amosem Komenským**, jehož byl mecenášem, neohroženým přímlyvcem o ochránce. Byl pochován vedle svého otce **Jana ze Žerotína** ve svém rodném **Brandýse nad Orlicí**. (Dnes se nacházejí ostatky Žerotínů v hrobce zámku v Bludově.)

Náš malý národ, žijící na evropské křižovatce dějin, byl právě z tohoto důvodu za všech dob fyzicky, duševně i duchovně zotročován. Jeho osudovou tragedií připomíná výstižně **Bílá Hora**. Je to Boží škola vskutku křesťanská, láskyplná a pokojně pravdy **tichých v zemi** — v protikladu k horlivcům, kteří však svým „spravedlivým“ lidským hněvem nikdy nepřispívají k **Boží spravedlnosti**. Nemohou být přínosem, nechtějí-li v poslušnosti Boží lásky setrvat „až do smrti kříže“ v důsledném odmítání násilí jako prostředku k dosažení spravedlnosti. Snad právě v tragedii naší celonárodní reformační epochy je tento ojedinelý duchovně mravní smysl a odkaz našich dějin stále živý.

kk

Život ovládaný Kristem:

Kříž — Kristus na trůně mého života

E — Ego je sesazeno z trůnu

Černé kruhy — Oblasti života pod panováním neomezeného Boha v rostoucí harmonii s Božím plánem

Život ovládaný naším JÁ:

E — Ego, moje omezené JÁ na trůně

Kříž — Kristus je venku, mimo náš život

Černé kruhy — Oblasti života, ovládaného naším JÁ, vedou často k nejednotnosti a ke zklamání

Pod pojmom evanjelizácia máme často na mysli len dospelých ľudí. Pán Ježiš však prikazuje, aby už deti prichádzali k Nemu (Mt. 19,14). Musíme preto evanjelizovať deti v ich detskom veku, keď sú pre evanjelium najrístupnejšie (Mt 18, 1-14).

Na podporu evanjelizačnej práce medzi deťmi v cirkevných zboroch, ako aj v snahe miestne oslovit deti, ktoré sú mimo vplyvu evanjelia, vznikla 7. III. 1991 Detská misia v ČSRF so sídlom v Bratislave.

Adresa Detskej misie: Legionárska 4, 811 07 Bratislava.

Program Detskej misie možno zhrnúť do troch základných bodov:

1. Združuje pracovníkov s cieľom evanjelizácie a duchovnej starostlivosti o deti v našej vlasti.
2. Pomáha v práci s deťmi cirkevným zborom a ďalej rozvíja evanjelizačnú prácu.
3. Misijné sa ako nadkonfesijná organizácia zameriava zvlášť na deti, ktoré sú bez zvesti evanjelia.

Krédom tejto misie je:

„Zvrchovanou činnosťou Božieho ľudu je kázať evanjelium. Zvláštny dôraz sa má kládať na evanjelizáciu detí.“

V prípade potreby pomoci pri evanjelizačnej práci s deťmi a dorastom, potreby literatúry pre túto prácu, materiálov (planelografy, obrazové knihy...), evanjelizačných traktátov pre deti a vzdelávania učiteľov a pracovníkov, obráťte sa s dôverou na uvedenú adresu.

Detská misia chce slúžiť aj vám!

Ing. Jozef Kováč, Detská misia v ČSRF

Jak jsem se stal novým člověkem

Je to kus historie, která sahá až do dob mého dětství. Žil jsem v rodině, kde se pobožností vyznačovala babička. Ta mě také nutila chodit do kostela. Neměl jsem kostel rád, už jako dítěti mi připadaly bohoslužby jako násilný, nesvolobodný obřad. Toto působení ve mně přece jenom zanechalo stopu. Často jsem přemýšlel o smyslu života, o Bohu — jeho existenci a hledal jsem pochopitelnou formu Jeho bytí. Svým vyznáním jsem byl dlouho panteista. Modlil jsem se každý den „Otče náš“ a vlastní modlitbu. Všechna tato činnost byla povrchní, neboť mi nebránila v konání hříchů. Svě hříchů jsem si dokázal vždy obhájit alespoň sám před sebou.

Bůh mi ale projevil svou nekonečnou lásku. Pomalu mě připravoval na cestu do „Božího království“. Nejdříve tím, že mi poslal do cesty člověka, který velmi sugestivně dokázal poukázat na mé chyby a nedostatky. Ve druhé

jázi přišel další člověk, který navedl mé kroky blíže k Bohu. Jednoduchým prohlášením, kdy se lidé při setkání ptají, „jak se máš, jak se ti daří“, on prohlásil, že je šťastný člověk. Toto prohlášení v době, kdy lidé (skoro všichni) hodnotí svůj stav velmi negativně, ve mně začalo hlodat a vzbudilo ve mně touhu poznat pozadí štěstí tohoto člověka. Asi za dva měsíce jsme se počkali znovu a došlo ke kontaktu. Nejdříve povídání o Bohu, o Bibli, pak literatura, a to už začalo období mého bližšího kontaktu s Bohem. Vznikla samozřejmě celá řada sporných otázek, na které jsem hledal odpověď více než rok. Nejpětší problém bylo pojmout otázku spasení skrze obět Pána Ježíše Krista. A právě tento rozpor v chápání víry mi pomohla rozřešit kniha „Zápas o duši“ od bratra Pavla Steigera, přesněji řečeno třetí část této knihy — zvěstování Evangelia o spasení člověka skrze Pána Ježíše Krista, o znovuzrození z vody a Duchů.

Vím, že jsem znovuzrozený, jako dítě na prahu nového života.
Díky Bohu!

V. Va

UKRADENÝ PROJEKTOR

Dlouhé hodiny se prokousávalo terénní auto příkrou cestou, která měla daleko k označení „silnice“. Pasážéři byli zaprášeni a natřesení, i když se řidič snažil vyhnout nejhorsším výmолům a kamenům. Pocházeli z Evropy a přijeli do Peru, aby v Andách, v zapadlých vesnicích promítali evangelizační a biblické filmy.

Náhle musel řidič prudce zabrzdít. Mezi skalami byla cesta zatarasena balvany. V okamžiku se kolem auta vyrojily zahalené postavy se zbraněmi v rukách a přikazovaly: „Vystoupit! Všichni, kromě řidiče!“ Projektor a generátor zakuklenci nechali v autě, ale krabice s filmy se chystali vyhodit. Misionář se jim snažil vysvětlit, že bez filmů projektor není k ničemu, a ukázal jim, jak se promítá. Filmy zůstaly v autě, kameny byly odklizeny, zakuklení muži naskákali do auta a přikázali misionáři, aby jel. Misionářova žena a ostatní pasážéři zůstali omráceni hrůzou stát u cesty s nejistotou, zda ho ještě někdy uvidí.

Nejčernější obavy se nesplnily. Po několika nekonečných hodinách úzkosti se misionář vrátil ... pěšky. Auto, vypůjčený projektor, generátor a celé vybavení včetně biblických textů v indiánské řeči kečua — všechno bylo ztraceno.

Cožpak to všechno nepatřilo Pánu Bohu? Nemělo to sloužit k šíření evangelia? Bylo vůbec možné, aby to všechno padlo do rukou banditům?

Od té doby uplynulo několik měsíců. Čas zahojil i tento hrůzyplný zážitek a misionář se smířil s citelnou ztrátou.

Až jednoho dne mu přinesl neznámý muž zcela nečekanou a neuvěřitelnou zprávu, která oživila vzpomínky na nemilou příhodu. Ten muž byl jedním z tehdejších zakuklenců. Vyprávěl následující: Zloději pocházeli ze zapadlé horské vesnice, plně teroristů a pašeráků zbraní a drog. Projektor byl pro ně zajímavou zábavou, a protože neměli jiné filmy, promítali stále dokola biblické a evangelizační, které uloupili s projektorem. To se neminulo účinkem. Celá řada lidí z vesnice vydala svůj život Ježíši Kristu. Také onen muž, který tuto zprávu misionáři přinesl.

Když jsem slyšel vyprávět tento příběh, měl jsem jistotu, že Pán Bůh mluje a chce zachránit takové lidi, stejně jako nás, a že vyslychá naše modlitby. Bývalí teroristé a pašeráci žili nebezpečný život plný bídy. Vůbec neznali bibli. Jejich minulost byla plná násilí. Byli těžko přístupní jakékoliv mstě. A i pro ně připravil Pán Bůh záchranu.

Z časopisu SIM (Švýcarská indiánská misie)
květen-červen 1991, přel. Z. Mathauserová

Mé svědectví...

Raduji se, že máme v posledním období možnost slyšet svědectví evangelia a to v rozhlasu i v televizi. Přesto a myslím si i právě proto, je na každém z nás, aby nespolehl na tyto možnosti, ale aby každý z věřících ve svém okolí působil na své sousedy a spolupracovníky a ukazoval jim, kde je správná cesta a východisko z problémů lidského života. Lidé stále spoléhají na lidský rozum a lidskou spravedlnost a neuvědomují si, že stavění na těchto základech je stavbou domu na písku.

Chtěla bych vám vydat svědectví, jak jsem k Pánu přišla já. Narodila jsem se v obyčejné rodině, tatínek pracoval v zaslátelské firmě, maminka byla v domácnosti. Měla jsem dva sourozence. Tatínek byl nevěřící, otázku víry si spojil na celý život s otřesným zážitkem z dětství, kdy ho katolický farář zbil téměř do bezvědomí za to, že mu trhal hrušky se stromu. Poznal, že něco jiného se mluví v kostele a jinak se žije, a já jsem mu nemohla vysvětlit, že katolický farář není sám reprezentantem Pána Ježíše Krista na zemi a že se bude ze svých skutků zodpovídat jako každý člověk. Maminka se utíkala k Pánu Bohu jen ve vypjatých životních situacích.

Přes tento stav žila naše rodina z lidského pohledu velmi morálně, rodiče v nás vypěstovali odpor ke lži, k podvádění, už jako malé dítě jsem chápala manželskou nevěru jako něco mimořádně závažného a neomluvitelného. Tatínek nás učil, že pokud nemůžeme říci o někom něco dobrého, abychom o něm nemluvili vůbec. Naše rodina byla vyhlášená tím, že z toho mála, co jsme měli, jsme každého pohostili a lidé se u nás cítili dobře. Tatínek byl pověstný až do svého vysokého stáří tím, že každému pomohl a lidé ho měli velice rádi. Na jeho životě jsem si však ověřila „lépe je projít velbloudu uchem jehly, než spravedlivému do Božího království“, tolik mi záleželo na tom, aby pochopil tu jedinou správnou cestu, kterou se člověk musí dát, ale myslím si, že se mi to nepodařilo.

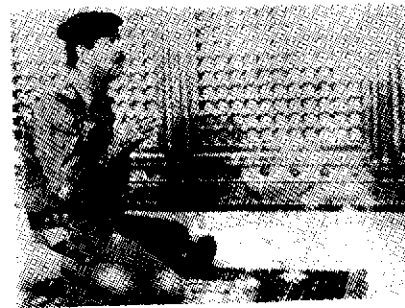
Když jsem končila gymnázium, seznámila jsem se se svým budoucím manželem. Žila jsem v kraji, kde bylo málo děvčat a hodně chlapců, byla jsem středem pozornosti, dalo by se říci, že si za mnou mohli chlapečci nohy uběhat, protože jsem podle tehdejšího zvyku i podle rad své maminky byla velmi odměřená a dbala pověstí a nechala jsem se prosit o společnou návštěvu kina i několikrát. A do této atmosféry přišel člověk, který to dění okolo mne pozoroval z povzdálí a nikterak se nesnažil mne dobývat. Seznámil se s mým tatínkem a vedl s ním filosofické debaty, tatínek ho pozval k nám domů, kde si povídali bez ohledu na to, zda jsem byla doma nebo ne. Tento člověk se lišil od všech ostatních, které jsem znala, nepředváděl se, neustloval o to, jít se mnou na procházku, prostě nic. Začal mne zajímat. Při jeho návštěvách u nás jsme se spolu začali bavit. Hned zpočátku mi řekl, v čem spočívá jeho „zvláštnost“. Je věřící. Bylo to pro mne něco zvláštního, tmářského, nepochopitelného. Jak může ve 20. století mladý člověk věřit takovým báhorkám! Začala jsem mu vyvracet jeho víru materialistickými poučkami získanými ve škole. Na každou materialistickou myšlenku však měl odpověď, která nebyla tmářská nebo nesmyslná, ale měla určitou logiku. Začala jsem o těchto věcech

uvažovat a mnoho z toho, co se mi do té doby zdálo správné, zábavné a dobré, začalo ztrácet lesk. Dostala jsem Nový zákon a začala si v něm číst. Měla jsem spoustu otázek, a tak jsme měli stále o čem mluvit. Místo toho, abych přesvědčovala svého budoucího muže o nesmyslnosti víry, začala jsem pochybovat o smyslu nevěry. A díky Pánu Ježíši jsem dospěla k poznání své hříšnosti, nicotnosti, která mne přivedla k jeho nohám, k prosbě o odpuštění hříchů, k pochopení velikosti Boží lásky ke mně, který za mne hříšnou vydal svého čistého milovaného Syna na potupnou smrt a na nás nechce nic jiného, než abychom tuto pravdu přijali za svou. Byl to zlom v životě. Začala jsem být jdn. Můj budoucí manžel odjel z mého bydliště domů a moje maminka, když viděla, jak jsem se změnila, nechtěla jsem chodit na zábavy, vyhýbala jsem se bývalým přátelům, začala mít o mne strach a dopisy mého manžela schovávala.

Ale všechno se vysvětlilo, po maturitě jsme se vzali a já jsem se odstěhovala do bydliště svého manžela, daleko od své rodiny. Byla jsem mladá, plná nadšení a lásky, kterou bych rozdávala na potkání. Přes svého muže jsem si o všech věřících vytvořila představu milujících lidí bez jakýchkoli nedostatků a vad. Křesťanský sbor mnou však nadšen nebyl. Byla jsem cizím prvkem z nevěřící rodiny, a tak jsem zažila určitá zklamání, než jsem se propracovala k poznání, že i jako věřící jsme stále v lidském těle, a i když „chceme konat dobré, přidrží se nás zlé“ a že záleží jenom na mně samotné, jak překonám tu bariéru cizoty a stanu se sourodým prvkem v tomto společenství. Dá se říci, že se to podařilo, protože za vším je Boží přítomnost, která nás převádí přes různá úskalí života. Dopracovala jsem se k poznání, že co Bůh činí, dobře činí. Vím, že jsem byla předurčena k poznání velikosti Boží obětí, k poznání jediné právě a správné životní cesty s Pánem Ježíšem, který v životě každého věřícího člověka působí zázraky a umožňuje člověku žít šťastně a svobodně a to za jakékoli doby. Toto svědectví jsem také vydala svému spolužákovi, který mne navštívil po téměř 30 letech pobytu v Americe a litoval mne, jak jsem strádala se svou rodinou v minulém období. Věřící člověk není nikde sám, všude ho doprovází Boží přítomnost a dává mu možnost žít plný život v jakékoli společnosti. Záleží jenom na tom, jak na něj spoléháme, jaké místo mu v našem životě vyhradíme. Tolik o mé cestě k Pánu Ježíši Kristu. Přeji Vám, aby Vám Pán Ježíš Kristus pomáhal v práci a bohatě Vám požehnal.

Vaše čtenářka

A. H.

Na tomto obrázku vidíme Suddama Husseina, vůdce z Bagdádu, jak se modlí v jedné mešitě. Považuje se za následovníka Nébudkádnezara, babylonského krále, který v r. 587 př. Kr. zbořil Jeruzalém i chrám. Jaké je přání Husseina ve vztahu k Izraeli?

NECHŤ KAŽDÝ SÁM SEBE ZKOUMÁ

1) Je něco v mém životě, co se zdráhám z Boží ruky přijmout?

Přijímám sám sebe, svoji postavu, dary, svá omezení?
Přijímám svou práci, své sociální postavení, své bydliště?
Přijímám tvrdost a potíže svého údělu?
Přijímám Boží vedení ve svém životě, nebo se mu vzpírám?
Přijímám svůj původ, své předky, národnost?
Přijímám lidi, s nimiž žiji?
Přijímám ty, kteří jsou více nadaní a váženější než já?
Přijímám svého partnera v manželství? Je mi opravdu tím nejbližším?
Přijímám svůj svobodný stav? Důvěřuji ve volbu životního partnera vedení milující ruky Boží?
Proč v některé z těchto oblastí nesouhlasím?

Pamatuj: Každé „ne“ k životu je známkou, že nedůvěřuješ nebeskému Otci. Nevěříš, že On má absolutně všechno ve Svě ruce, a že to s námi myslí dobře.

2) Je někdo, koho nesnáším?

Někdo, o kom raději nechci nic slyšet,
s kým nemohu hovořit věcně a klidně,
vůči komu se stále musím ospravedlňovat,
za koho nemohu děkovat?

Pamatuj: To, co mne na druhém pohoršuje, je můj vlastní hřích.

3) Proč mluvím?

— abych se vytáhl, hledám svoji čest, uznání,
abych někoho shodil tak, že mluvím více o jeho chybách
a proviněních, než o jeho darech a dobrých stránkách,
abych udělal dojem,
abych zvěstoval satanova vítězství,
abych se vyhnul ztišení?

Jsem ve svých řečech pravdivý? Nepřeháním?

Strhávám v rozhovoru pozornost na sebe?

Hledám uznání a vytahuji se proto?

Vyhledávám lidskou chválu a čest?

Jsem urážlivý a dotčený, když lidé se mnou nesouhlasí?

Zaujímám v rozhovoru tvrdšího, nesmířitelný postoj?

Hřeším prázdným mluvením?

Pamatuj: Nikdy o nikom nepřítomném neřekni nic, co bys v jeho přítomnosti nemohl opakovat.

4) Trápí mne strach?

Bojím se utrpení?

Vyhýbám se kříži?

Mám sklon ke komplexům nebo neupřímné uzavřenosti?

Podléhám vlivu vážených osobností?

Stydím se svědčit o Pánu Ježíši?

Pamatuj: Láska k Pánu Ježíši každou bázeň vyhání!

5) Jak je to s mojí sebekázní?

Jak mám rozdělený čas?

Není potřebí znovu zvážit priority?

Mám dost času k odpočinku?

Udělám si čas na své nejbližší?

Spím dostatečně? Vstávám ukázněně?

Pracuji spolehlivě a důkladně?

Rozčilím se snadno, pohorším, nazlobím?

Trpím nečistými žádostmi? Žádost očí, sebeukájení.

Nehrozí nebezpečí, že naruším vlastní nebo cizí manželství?

Jsem v některé oblasti spoutaný (jídlo, pití, oblékání, sex)?

Pamatuj: Kdo dělá víc, než Pán od něho žádá, bývá nervózní.
Kdo dělá méně, než Pán od něho žádá, bývá deprimovaný.

6) Můj duchovní život

Důvěřuji cele Pánu, nebo propadám pečování?

Chovám vůči Božímu Slovu nějaké pochybnosti?

Propadám pochybnostem a zaplétám se do nezdravého přemýšlení?

Mám sklon k pohodlnosti, lhostejnosti?

Pěstuji pravidelné obecenství s Pánem?

Vztah k penězům a hmotným statkům: Dopřávám si, ale k druhým jsem skoupý, závistivý, lakotný?

Miluji druhé jako sebe sama?

Raduji se z úspěchů druhých, nebo jsem nepřejícný, závistivý?

Záleží mi na spasení mých bližních?

Je hnací silou mého života Duch Svátý? Jsem jím vždy znova plněn?

Je v mém životě viditelné ovoce Ducha svatého?

Mám jistotu spasení?

Pamatuj: Každý klas roste nad hrobem zrna [Jan 12,25].

V denní poslušnosti Božího Slova a vedení Ducha, v denním očišťování, v denně obnovovaném obecenství s Pánem Ježíšem je tajemství čistoty srdce, duchovní moci a autority. To je cesta k vítězství nad hříchem a k zmocnění službě lidem.

—V.

SUCHÁNIK

Stredom okce Suchán, kde navštevujeme rodinu milých veriacich ľudí, preteká malý potôčik. Vždy, keď som sem ako chlapec prišiel s otcom na zhromaždenie, videl som ho taký malý, že v ňom bolo vody sotva po členky. Myslel som si, že iste nemá ani meno a že je neužitočný. Až neskôr som sa po mnohých rokoch dozvedel, že meno predsa len má. Volá sa Suchánik. Ľudia ho v minulosti takto nazvali a podľa neho sa údajne volá aj obec. Pomenovanie potôčika je naozaj výstižné — má málo vody. Ale aj to málo môže byť užitočné.

V súvislosti s týmto mi prišli na um myšlienky vzťahujúce sa na náš život. Ako veľmi sa podobáme tomuto potôčiku. Aj mnohých z nás pozorujú ľudia dlhé roky a ani nevedia, aké máme meno. Nehlásime sa totiž k žiadnej väčšej všeobecne známej náboženskej spoločnosti majúcej svoje vlastné pomenovanie. Ale často im žiaľ ani náš život nedáva možnosť správne nás nazvať. Aký to asi musel byť život učeníkov v Antiochii, keď ich tam kedysi dávno nazvali kresťanmi (Sk 11,26)! Iste bolo pre nich charakteristické, že svedčili o Bohu a Kristovi. Preto to výstižné meno. Nech je to však už s nami akokoľvek, nesieme aj my i keď o tom mnohí nevedia, to vzácne meno kresťan. Nie sme síce takou „riavou“ strhujúcou k Bohu ako tí v Antiochii, ale len malým „potôčikom“. Sme však tu a máme splniť poslanie nám dané z milosti od Boha. Zvlažňí vyprahlú zem. Je totiž okolo nás mnoho smädnejších po spravodlivosti a pravde. Mnoho tých, ktorí dlhé roky pili plnými dúškami zo studni rozkoší života a dnes hynú smädou. To, čo pokladali za neochvejnú istotu života sa ako fatamorgána (klam, vldina) pre pútnikov na púšti rozplynulo. Podajme im aspoň niekoľko kvapiek toho stáročlami osvedčeného „elixíru“ (dačo pôsobiace blahodarne) života — radostnej zvesti evanjelia. Staňme sa známymi pod menom kresťan tak, aby v nás mohli ľudia vidieť Krista. A nech sa nám to zdá akokoľvek neskutočné, že ten malý Suchánik by nás nakonec priviedol k obrovskému oceánu, tak aj naša hoci malá, ale verná služba Pánovi môže mnohých priviesť k nevyčerpateľnému moru Božej lásky.

BIBLICKÝ OTÁZKOVÝ KVÍZ

ŠTVRTÁ ČASŤ

100

76. Kto nosil znamenie, aby nebol zabitý?
77. Ktorý rybár sa stal pastierom?
78. Kto nespravodlivo trpel pre svoje sny?
79. Ktorý unavený a smädný pútnik ponúkal vodu?
80. Ktoré pekné šaty vyvolali závisť?

200

81. Kto nakŕmil svojich úhlavných nepriateľov?
82. Kto po zázračnom prekonaní určitej vzdialenosti zvestoval evanjelium?
83. V ktorých prípadoch si Boh použil červov?
84. O kom je napísané: Čím viac ho trápili, tým viac sa množil a tým viac sa rozmnožoval?
85. Ktorí dvaja si roztrhli svoje rúcha, keď im chceli obetovať?

300

86. Čo je kráľovstvo Božie?
87. Kto videl, keď ostatní nič nevideli?
88. Kto v nebi plakal?
89. Z čoho Duch Boží usvedčuje tento svet?
90. Kto sa stal biely ako sneh pre svoj hriech?

400

91. Koľko obyvateľov malo mesto Ninive za čias proroka Jonáša?
92. V akých dvoch súvislostiach sa v Písme spomína divadlo?
93. Ktorá vznešená žena sa vo svojej reči nazvala Skrúti otrockyňou?
94. Kto sa modlil o zrak pre vidiaceho?
95. Kto urobil 7 výstupov na vrch kvôli jednému oblaku?

500

96. Ktorý lekár zanechal ľudstvu najlepší písomný odkaz svojho života?
97. Komu sa dostalo Rúbenovo prvorodenstvo?
98. Koľko dcér mal evanjelista Filip?
99. Kto postavil synagógu v Kafarnaume?
100. Kto dostal od Židov 199 úderov a nezomrel?

Vaše očíslované a biblickými veršami podložené odpovede spolu s adresou a vekom posielajte do 10 dní na adresu:

PAVEL JANČO Korunovo č. 3 036 01 MARTIN

Správnosť vašich odpovedí si môžete overiť v nasledujúcom čísle časopisu „ŽIVÁ SLOVA“.

Správne odpovede otázok z tretej časti kvízu:

51. Lea — Gn. 29:17	59. 6 mesiacov — Lk. 1:36
52. Abrahám — Gn. 15:5	60. Jericho — Joz. 6 Madiánsky tábor — Sd. 7
53. Blíš — Jak. 5:17	61. Jaskyňa — Joz. 1:16
54. Samson — Sd. 16:30	62. Malta — Sk. 28:1
55. Vasta — Est. 1:12,19	63. Jonáš — Jon. 1
56. Izrael — Gn. 48:14	64. Ján Krstiteľ — Lk. 7:33 Samson — Sd. 16:17 Samuel — 1S. 1:11
57. Ján Krstiteľ — Mk. 1:7	65. 7 urkočov — Sd. 16:3
58. Odsúdenie Pána Ježiša — Lk. 23:13-24	

66. Abrahám — Gn. 18:8 Lot — Gn. 19:3	71. Nehemáš — Neh. 1:11
67. Eden — Gn. 2:8-14 Gózan, Gi- chon, Hidkeel, Eufrates	72. Ker — Ex. 3:2 Voz — 11. Kr. 2:11
68. Zebedeovej žene — Mt. 20:20	73. Nu. 11:5
69. Elifaz, Bildad, Cofar, Elihu	74. Abimelech — Sd. 9:5
70. 1. Kor. 3:12	75. Pri dobytí madiánskeho tábora — Sd. 7:19

VYDAVATELSTVÍ KŘEŠŤANSKÝCH SBORŮ INFORMUJE

V tisku je kniha br. Miroslava Haláse: **Znovuzrodenie**. Úryvek této knihy, v níž autor vypráví svůj životní příběh od poslušného dítěte, vyrůstajícího u kostela, přes vzdalování se od Boha až do bahna hříchu, v němž ho našel Spasitel, je zařazen i do tohoto čísla časopisu. Knížku doporučujeme k evangelizaci, vyjde v lednu 1992.

Koncem roku 1991 bude k dispozici knížka Marie Frydrychové: **Kdo scelí rozbitou rodinu?** Tuto knížku doporučujeme zejména věřícím ženám. Autorka se v ní zamýšlí nad výchovou dětí v minulém období, nad chybami, kterých jsme se dopouštěli při výchově dětí i v manželských vztazích a současně na základě Písma radí ženám (ale i mužům) jak se chovat, aby rozbité rodiny byly sceleny.

Rovněž v lednu 1992 vyjde knížka pro dospívající děti, autor J. Dobson a název: **Příprava na dospívání**. Tento druh literatury nám doposud chyběl. V knížce je oslovena především věřící mládež, která biblickým způsobem by měla řešit své problémy při přechodu pubertou do stavu dospělosti. J. Dobson mluví k mládeži otevřeně a citlivě.

Proslov bratra prof. D. Goodinga na evangelizačním shromáždění v Ostravě před rokem je zachycen v knížce **Poučení pro Nebukadnězara**. Jde o další vhodný materiál pro evangelizaci.

Nezapomínáme ani na beletrii pro děvčata od 10 do 15 let. V lednu 1992 bude k dispozici knížka Ester Lindbergové: **Rybářské děvče z Kullerönu**. Děj se odehrává ve Švédsku, kde v noční bouři na moři zahynou rodiče tří nezletilých dětí. Všechny tři — nejstarší Brita, střední Uno a nejmladší Rut — procházejí těžkým obdobím sirotků, ale nakonec s Boží pomocí opět nalézají společný domov.

—jos

● „Rozhovory s večností“ — pod tímto názvem byla v polovině novembra t. r. v Bratislavě přednáška Dr. Skačániho o skúsenostiach ľudí, ktorí prekonalí klinickú smrť. Všetci popisujú tento stav ako vedomé pokračovanie v živote v nevidanom priestore, do ktorého sa dostali akýmsi tunelom.

Nás, veriacich ľudí nie je treba presvedčať o živote po smrti. Iba pozývame všetkých ku Kristu, aby po jeho prijatí mohli žiť s ním v nebeskej ulasti.

Dne 18. 12. t. r. se dožije, dá-li Pán 90 let života sestra Vlasta Katalán z Ústí nad Labem. Už 37 let je vlastnictvím Pána Ježíše a ještě stále navštěvuje pravidelná shromáždění ústeckého sboru. Do dalšího života s Pánem jí přejeme mnoho Božího požehnání.

Sbor věřících v Ústí nad Labem

Vo veku nedožitých 80 rokov si Pán povolal dňa 6. 10. 1991 nášeho milého brata DEZIDERA FUXHOFFERA zo Žiliny. Ako 20 ročný prijal Pána Ježiša a celý život Mu verne slúžil. Oстане nám príkladom v trpezlivosti, v znášaní nemoci a v trvalosti na modlitbách. Na pohrebnom zhromaždení sme si pripomenuli, že sa splnila nádej nášeho brata a že uvidel svojho Pána v nebeskej sláve. jč

17. září nás předešlila do nebeského domova po krátké nemoci ve věku 90 let sestra Blažena PÁBELOVÁ ze Vsetína. Sestra patřila k prvním věřícím ve vznikajícím vsetínském shromáždění Věřících v Pána Ježíše Krista. V její skromné podkrovní světničce v budově Zemské banky se scházeli tehdy věkem mladí věřící po vzoru prvních křesťanů.

Podstatná část života milé sestry byla spjata se vsetínským sborem. Její manžel zajišťoval shromáždění za dob první republiky. Za protektorátu býval předvoláván na gestapo, aby se zodpovídal za tajné schůzky věřících. I v době zákazu shromáždění v 50. letech byl dům Pábelových na Svárově jedním z míst, kde se věřící scházivali tajně k nedělním shromážděním.

Sestra, prostá milá žena, měla zvláštní dar — dokázala být posledním pořítkem s těmi, kdo z nejrůznějších důvodů opustili sborové obecnství. Její laskavý a milý způsob jednání je přitahoval i přes mnohdy podstatný rozdíl ve věku a to i ve stáří do jejího bytu v domě soustředěné péče.

Rozloučili jsme se s ní 24. září na vsetínském hřbitově. Písněmi ji doprovodili mladí zpěváci ze sboru Církve bratrské ve Vsetíně, ze sboru, kde v roce 1920 uvěřila na kázání bratra kazatele Šrámka. tp

Ze sboru v Opavě odešla k Pánu sestra SAJDOKOVÁ ve věku 85 let. Uvěřila ve dvacátých letech, stála u začátku opavského sboru a celý její život byl s ním úzce spjat. Byla upřímnou modlitebnicí, pilnou čtenářkou Božího Slova a pozornou posluchačkou při každém shromáždění, vždy jí velmi záleželo na tom, aby v něm znělo čisté Boží Slovo. V posledních letech jí přestával sloužit sluch i zrak, a tak říkávala: „Už se těším domů, k Pánu.“ — A Pán její touhu vyslyšel. —vy

K tým, ktorí nás v leto tohto roku predišli do nebeského domova patrí i sestra Zuzana Speváková z Pezinka. Odišla k Pánovi vo veku 78 rokov. Vychovala 8 detí a pre všetky pripravovala nie len časnú, ale i večnú obživu. Sestra Speváková pochádzala z Južoslávie a v posledných rokoch bola pripútaná k lôžku. Nestratila však spoločenstvo so svojím Pánom a spoluvykúpenými, ktorí ju sprevádzali aj na poslednej ceste.

Z Miloslavova pri Bratislave bol Pánom života a smrti v októbri t. r. odvolaný do večnosti brat Ján Malach. Dožil sa požehnaného veku 93 rokov. Patril k blízkym spolupracovníkom brata Peterského a Hrušíka, bol jedným zo zakladajúcich bratov nášho zboru v Agote. Zostane nám v pamäti jeho služba i milý úsmev, ktorý zdobil jeho tvár až do posledných chvíľ na tejto zemi. Jeho pamiatka bude iste požehnaná.

V březnu t. r. odešel k Pánu v poměrně mladém věku — 34 let — bratr LUBOŠ ADÁMEK. O letošních vánocích bude chybět ve sboru, v rodinách, ale máme pevnou víru, že nebude chybět v nebeském domově. Jeho předčasným odchodem — podle našeho úsudku — promlouvá Bůh k nám všem a zvláště k mladším mezi námi.

Silvestrovské postrehy

Kalendárny rok sa chýli ku koncu. S každým koncom si znova uvedomujeme, ako sa aj nám kráti život. Nevieme, koľko nám ešte zostáva rokov, mesiacov, týždňov, alebo len dní, ale vieme, že raz príde ten náš posledný deň, ako prišiel aj posledný deň v roku.

Po celý rok sme sa maximálne snažili pracovať na Pánovej vinici a iste je vidieť za nami kus duchovnej práce, vďaka Pánovi za to. Ale až v ten posledný deň vidíme, ako veľa toho zostalo ešte nevykonaného. V mojom osobnom živote, v mojej rodine, v mojom zbere a vonku medzi mojimi slobodčanmi. To sú štyri lány poľa, kde sa klasy belejú, skláňajú hlavy k žatve a robotníkov je málo. Čo sme nevykonali v minulom roku, zostane nevykonané. Ťažko bude dobiehať zameškané, veď Nový rok má zase svoje úlohy.

Ku koncu roka si viac ako inokedy uvedomujeme aj zaslúbenie Pána Ježiša: ... prídem zase a poberiem si vás k sebe, aby ste tam, kde som ja, aj vy boli (Jn 14,3). On odišiel do neba, ale povedal že zase príde, nedá sa vypočítať kedy to bude, ale prísť istotne príde. Tento rok neprišiel, snáď v budúcom nás prekvapí. Okamžik jeho príchodu zostane až do konca tajomstvom. Príde vtedy, keď Ho budeme najmenej čakať, tak ako zloděj v noci. Preto bdejme, aby nás Jeho príchod neprekvapil!

Ku koncu roka sa tiež vo zvýšenej miere zamýšľame nad nestálosťou pomerov okolo nás. To slovo „Mier“, ktoré sa ozýva vo všetkých svetadieloch našej planéty, tak radi počúvame. Áno, aj v Novom roku!

po miere túžia všetci ľudia na svete a predsa sa mnohé národy chystajú do vojny. V našej vlasti žijeme v mieri, ale v mnohých krajinách je vojna, ľudia sa navzájom zabíjajú. Vo svete to vriete, nikto nevie, kedy to vybuchne.

A ešte jedna okolnosť nás núti ku koncu roka k zamysleniu. Sú to prírodné katastrofy: zemetrasenia, povodne, sopečné výbuchy, víchrice atd. Vieme, že príroda má svoje zákony. Podľa nich v určitých pásmach býva často zemetrasenie, aj vietor má svoje vymedzené cesty. Ale opravdový pokoj a istota veriacich ľudí spočíva v tom, že vieme: Náš Boh ktorému dôverujeme je zvrchovaným Pánom nad všetkým dianím na Zemi i vo Vesmíre. Všetko vidí a počuje, nič neujde jeho pozornosti. On vo svojej zvrchovanosti sa pýta: Prečo sa búria národy a ľudia myslia márne veci? (Ž 2,1-12). Áno, Boh sa pýta politikov: Prečo vyhlasujete vojny a zabíjate sa...? Pýta sa ekonómov: Prečo žijete v nadmernom blahobytie a tisíce ľudí okolo vás zomiera hladom? Pýta sa náboženských vodcov: Prečo nevoláte ľudí ku Kristovi...? Prečo, prečo, prečo, odpovedz, človeče...! A tak teraz buďte rozumní kráľovia; uďte sa sudcovia zeme! Slúžte Hospodinovi v bázní a veselte sa s trasením... lebo sa skoro zapáli Jeho hnev. Blahoslavení sú všetci, ktorí sa utiekajú k Nemu.

Taký je náš Boh, slávny, mocný a plný lásky — miluje ľudí, miluje každého jednotlivca, aj Teba! Preto radostne a v plnej istote viery prekroč prah Starého roku. Boh, ktorý Ťa chránil po celý minulý rok, bude s tebou našej planéty, tak radi počúvame. Áno, aj v Novom roku!

—pk—

Tímto mi-nohádným, rozšíreným číslom časopisu končí jeho tisk v provozovně OSTRAVSKÝCH TISKÁREN ve Valašském Meziříčí. Od prvního čísla ročníku 1992 bude časopis vycházet přímo v ostravském závodě. Redakce a administrace časopisu i tímto způsobem děkuje všem pracovníkům provozovny 26 ve Valašském Meziříčí za dlouholetou spolupráci (od roku 1969), za pochopení při opožďování rukopisů, za obětavost při rozšíření nákladů, vydávání kalendářových příloh atd. Přejeme jim, aby i v dalším období jejich činnosti mohli posloužit na Božího díla obdobnou prací, jako bylo tiskání živých slov.

Z obsahu XXIII. ročníku:

BIBLICKÉ VÝKLADY

- Jednejte moudře — 1
 Vyslyšené modlitby — 10
 Písmákům — 11, 88, 144
 Odpuštění a smíření — 28
 Hořící svíce — 40
 Časová únava — 49
 Naša kňazská služba — 50
 Nemožné cesty naspät — 57
 Ty vidz — 58
 Zasypané studne — 73
 Ovoce díky a chvála Bohu — 74
 Dvojí naplnění — 76
 Svatba bez vína — 83
 Svátek a odpočinek — 93
 Milosrdenství — 94
 Chvalte Hospodina všichni národové - 96
 Mám já to ale kříž — 97
 Vztah Pána Ježíše k Písmům — 100
 Spravedlivá mzda — 117
 Immanuel s nami Boh — 121
 Modlitební — 124
 Dal som ti otvorené dvere — 126
 Chváľte Hospodina — 127
 Obdivovateľé nebo následovníci — 231
 Dokonalosť v Bohu — 133
 Nadarmo se trápíte — 146

EVANGELIZACE A SVĚDECTVÍ

- Proč lidé nevěří v Boha? — 16
 Radujte sa — 17
 Podťte ku mne všeci — 20
 Svědectví — 34
 Žalm 23 — 46
 Proč je nutné vyznání pro spasení? - 59
 Tři čtvrtiny — 60
 Víra v Krista — 61
 Miroslav — 62
 Evangelium v nočním bazaru — 71
 Vynálezci a zlepšovatelé — 86
 Stopa v prachu — 79
 Ručitel — 98
 A přišly řeky — 110
 Naše svědectví — 111
 Spasenie — 114
 Znovuzrodenie — 130

- Jak jsem se stal novým člověkem — 152
 Ukradený projektor — 153
 Mé svědectví — 154
 Sucháník — 157

BÁSNĚ

- Novoroční zamýšlení — 9
 Zkoušky — 13
 Co učiním s tímto? — 35
 Modlitba stárnoucího — 53
 Čas šarkanov — 87
 Znáám — 143

Z HISTORIE I SOUČASNOSTI

- Záření ducha života — 6, 44, 54, 78, 107, 148
 K současné situaci na Středním Východě — 14
 Vitaj, Armáda spásy — 21
 In memoriam brata A. Mojžíška — 22
 Osobnosti bratského hnutia — 30, 90
 Zprávy o misii v Čadu — 56
 To je Izrael — 102, 134
 Návšteva v Juhoslávii — 112

PRAKTICKÉ RADY

- Hudba a zpěv v domě Božím — 3
 Radost Hospodinova nech je vašou silou — 8
 Soukromé podnikání a peníze — 12
 O chlapcovi, ktorý si urobil svet — 18
 Jak mám odpouštět? — 29
 Děti věřících rodičů — 36
 Boj víry — 41
 Jak překonat samotu — 43
 Žena vdova — 47
 Zklamáná naděje a zneužitá důvěra - 47
 Ještě k rockové hudbě — 85
 Zahozené příležitosti — 92
 Problémy s výchovou — 99
 Matka — 113
 Novoroční dilema — 125
 Kdo zceľí rozbítou rodinu? — 129
 O vdovách — 137
 Proč sestry (ne)mají pokryté hlavy? — 139